

The Role of Media in Earning Management's Strategy

**Mozaffar
Jamalianpour ***

Assistant Professor in Accounting, Allameh
Tabataba'i University, Tehran, Iran

Abstract

The importance and role of media and news are increased by the improvement of information and communication technologies. This article attempts to find the role of media news in corporate earning management strategies. So, I examined the impact of media coverage on replacement and tradeoff between Accrual Earning Management (AEM) and Real Earning Management (REM) (Earning Management Strategy). For this purpose, I collected news about listed companies from 2015 until 2020 and used Heckman's Two-Step to measure the replacement between AEM and REM. I also used the Different-in-different and Feasible Generalized Least Squares (FGLS) methods for hypothesis testing. Results show that earning management strategies are different in response to media coverage. An increase in media coverage causes companies to decrease AEM but use REM more than usual in this position. Additionally, findings show that companies with higher media coverage that are suspect of earning management try to exert many changes in the board of directors. Thus, media has a controlling and pressure effect on companies for earning management's strategy.

Keywords: News, Media Coverage, Accrual Earning Management, Real Earning Management, Earning Management Strategy.

* Corresponding Author: m.jamalianpour@atu.ac.ir

How to Cite: Jamalianpour, M. (2023). The Role of Media in Earning Management's Strategy, *Empirical Studies in Financial Accounting*, 19(76), 1-37.

نقش رسانه بر استراتژی مدیریت سود

استادیار گروه حسابداری، دانشگاه علامه طباطبائی، تهران، ایران

مظفر جمالیان پور*

چکیده

با گسترش ابزارهای ارتباط جمعی و پویایی بیشتر رسانه‌های خبری، کانال جدیدی برای انتشار داده‌ها و اطلاعات مالی ایجاد شده است. در پژوهش حاضر تأثیر انتشار اخبار مرتبط با شرکت‌های بورسی بر روی چگونگی (استراتژی) مدیریت سود مورد بررسی قرار گرفت. شیوه جایگزین کردن هر یک از روش‌های مدیریت سود متداول به عنوان استراتژی مدیریت سود مطرح شده است. بدین منظور اخبار منتشر شده از سوی رسانه‌های خبری رسمی طی سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ پیرامون شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و اوراق بهادار گردآوری شد. به منظور بررسی استراتژی مدیریت سود از رابطه جایگزینی مدیریت سود اقلام تعهدی و مدیریت سود از طریق رویدادهای واقعی و با بهره‌گیری از روش دومرحله‌ای هگمن استفاده شد. درنهایت با استفاده از روش تفاضل در تفاضل و حداقل مربعات تعیین یافته اثر ثابت پنی فرضیه‌های موردنظر آزمون شد. نتایج پژوهش نشان‌دهنده رفتار متفاوت مدیران در مواجهه با پوشش خبری است و این موضوع باعث رفتار محتاطانه‌تر مدیران در گزارش‌گری و مدیریت سود شده است. شرکت‌ها با افزایش فشار رسانه‌ای علیرغم کاهش استفاده از روش‌های مدیریت سود اقلام تعهدی سعی در گسترش استفاده از روش‌های و تکنیک‌های مدیریت سود واقعی دارند. افزون بر این نتایج پژوهش رسانه‌ای بالاتری قرار می‌گیرند، مدیریتی در شرکت‌هایی که مظنون به مدیریت سود بوده و تحت پوشش رسانه‌ای نظارتی بیشتر است. لذا منطبق با تئوری کنترلی رسانه، پوشش خبری را می‌توان به عنوان یکی از مکانیزم‌های نظارتی و حاکمیت برون شرکتی تلقی کرد و همچنین منطبق با تئوری فشار، با گسترش پوشش خبری، مدیران شرکت‌ها با بهره‌گیری از روش‌های پیچیده‌تر به مواجه با این موضوع خواهند پرداخت.

کلیدواژه‌ها: اخبار، رسانه، مدیریت سود اقلام تعهدی، مدیریت سود رویدادهای واقعی،

استراتژی مدیریت سود.

مقدمه

با توجه به توسعه روزافزون کانال‌های ارتباطی از جمله رسانه‌های جمعی، نحوه اثر انتشار اطلاعات از این مجاری بر روی گزارش‌گری مالی، به عنوان موضوعی جذاب مورد بررسی قرار گرفته است. نقش نظارتی و مطالبه‌گری عمومی رسانه‌ها از طریق در معرض پاسخگویی قرار دادن مدیران و شرکت‌ها به عنوان یکی از موضوعات مهم در فضای اطلاعاتی پیرامون سازمان‌ها بشمار می‌آید و باعث ایجاد هزینه و نگرانی برای مدیران مختلف و فرصت‌طلب شده است. برای مثال (Miller, 2006) بیان می‌دارد که رسانه‌های خبری از طریق انتشار (رسانه‌های تخصصی کسب‌وکاری) و بازنشر (رسانه‌های غیرتخصصی) دیدگاه‌های خبرگان، پیرامون موضوعات چالش‌برانگیز می‌توانند به عنوان یک واسط اطلاعاتی ایفای نقش کنند و رسانه‌ها را به عنوان نگهبانان عمومی در مقابل تقلب و تحریف‌های حسابداری معرفی می‌کند. در کنار این موضوع تأثیرگذاری انتشار اخبار بر انتظارات بازار، می‌تواند باعث نوعی فشار بر روی مدیریت برای دستیابی به مزیت‌های کوتاه‌مدت و نوعی کوتاه‌بینی^۱ شود. شواهد نشان‌دهنده این موضوع بوده است که مدیران در راستای اخذ و اصلاح تصمیم‌گیری‌های خود و به دلیل تحت تأثیر قرار گرفتن منافع مشهود (حقوق و دستمزد) و یا منافع نامشهود (شهرت) خود، به صدای بازار (رسانه‌ها) گوش می‌دهند (Liu & McConnell, 2013). چراکه اصولاً نتایج فصلی و یا سالانه (بهویژه در زمان‌های عدم دسترسی به نتایج پیش‌بینی شده و یا بروز شرایط نامطلوب کوتاه‌مدت) به صورت اخبار ویژه منتشر و موردن توجه سرمایه‌گذاران قرار می‌گیرد. به علاوه اخبار و اطلاعات بخشی از مهم‌ترین ارکان تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران بشمار می‌روند. در واقع یکی از بهنگام‌ترین منابعی که اشخاص، علی‌الخصوص اشخاص حقیقی و سرمایه‌گذاران خرد به آن توجه می‌کنند، خبرهایی است که از مجراهای رسمی نظری رسانه‌ها منتشر می‌شود. لذا محتوای این اطلاعات می‌تواند عواقب و اثرات بالقوه‌ای بر رفتار سرمایه‌گذاران داشته باشد. برخی سرمایه‌گذاران از این گونه اطلاعات برای پیش‌بینی رفتار و

¹ Myopic

آینده مسیر قیمتی سهم استفاده می‌کند. درواقع رسانه‌ها و شبکه‌های اطلاع‌رسانی مانند خبرگزاری‌ها و شبکه‌های اجتماعی در دنیای امروز می‌توانند از طریق تسریع و تسهیل جریان اطلاعات نقش به سزایی در کاهش عدم اطمینان و عدم تقارن اطلاعاتی ایفا کنند. از این‌رو مشابه تمامی موارد دیگر، نحوه مواجه با گزارش‌گری سود (مدیریت سود) به عنوان بخشی از اصلی‌ترین موضوعات گزارش‌گری مالی می‌تواند تحت تأثیر شیوه و سطح تحت پوشش خبری بودن شرکت قرار گیرد. لذا شرکت‌ها در مقابل با آن به شیوه مقتضی رفتار خواهند کرد. از این‌رو، تحلیل شیوه رفتار و استراتژی مدیریت سود شرکت‌ها در مواجه با پوشش رسانه‌ای امری است که باید مورد توجه قرار گیرد. پژوهش حاضر قصد دارد به تحلیل این موضوع پردازد.

در ادامه ابتدا مبنای نظری پژوهش تشریح می‌شود و سپس با بهره‌گیری از پیشینه موضوع، فرضیه‌ها و مدل‌های آماری پژوهش بسط داده شده است. پس از آن با استفاده از روش‌های مناسب آماری، فرضیه‌های پژوهش در راستای بررسی و تحلیل شیوه استفاده از مدیریت سود تحت تأثیر فشار رسانه‌ای مورد آزمون قرار گرفت. در انتها به استناد نتایج برآمده از پژوهش، بحث و نتیجه‌گیری به همراه پیشنهادهای کاربردی مرتبط ارائه شد.

چارچوب نظری و پیشینه پژوهش

عدد سود گزارش شده یکی از اصلی‌ترین خروجی‌های سیستم گزارش‌گری مالی قلمداد می‌شود. سود را می‌توان معیاری برای عملکرد مالی شرکت در طی یک دوره مالی در نظر گرفت. مدیران بهمنظور گزارش‌گری سود از مجموعه‌ای از ابزارهای برای انتخاب روش‌های حسابداری و گزارش‌گری استفاده می‌کنند که در یک دسته‌بندی کلی به دو دسته مدیریت سود اقلام تعهدی و مدیریت سود از طریق رویدادهای واقعی طبقه‌بندی کرد. هر کدام از ابزارهای فوق دارای مزیت‌ها و معایب خاص خود هستند. مدیریت رویدادهای واقعی (مانند افزایش سطح تولید بدون در نظر گرفتن توان فروش و کشش محصول در بازار بهمنظور سرمایه‌ای کردن بخشی از سربار و افزایش سود شرکت) دارای هزینه‌های کمتر در خصوص گزارش‌گری و مواجه با ریسک حسابرسی (عدم توافق و یا

محدوdit) را دارد در حالی که این روش ممکن است باعث انحراف از عملکرد عملیاتی و استاندارد مدنظر شرکت و یا در شرایط خاص، منجر به هزینه‌های رقابتی شود. دسته دوم که مدیریت سود اقلام تعهدی است به مدیریت کمک می‌کند تا به وسیله تکنیک‌های حسابداری و استفاده از اقلام تعهدی اختیاری گزارش‌های مالی، سود واحد گزارشگر را تحت تأثیر قرار دهد. استفاده از اقلام تعهدی علی‌رغم عدم تأثیر مستقیم بر روی عملکرد فیزیکی و عملیاتی می‌تواند باعث افزایش ریسک حسابرسی و هزینه‌های مرتبط با آن شود. تفاوت دیگری که در استفاده از دو رویکرد فوق‌الذکر وجود دارد، متفاوت بودن امکان زمانی استفاده از آن‌ها است. مدیریت رویدادهای واقعی مستلزم انجام یک رویداد عملیاتی و واقعی در زمانی قبل از پایان سال مالی است در حالی که اقلام تعهدی را می‌توان پس از پایان سال مالی و تا تاریخ نهایی شدن صورت‌های مالی و گزارشگری مالی بکار گرفت. با توجه به وجود تضاد منافع میان مالکان و مدیران، استفاده از راه حل‌های مناسب به‌منظور هم‌راستایی تابع مطلوبیت مدیران و مالکان بسیار مهم و حیاتی است. با توجه به آنکه سود شاخصی جهت ارزیابی عملکرد قلمداد می‌شود، می‌تواند به عنوان مبنای برای بهینه‌سازی این موضوع در نظر گرفته شود. لذا با قراردادن سود به عنوان مبنای برای پرداخت بخشی از جبران خدمات مدیران، می‌توان نوعی هم‌راستایی میان منافع مدیران و مالکان برقرار ساخت. علاوه بر مدیران و مالکان، سایر ذینفعان شرکت مانند دولت، کارکنان، سهامداران اقلیت و سایر اشخاص نیز برای تعیین مناسب و عادلانه بودن فرآیند توزیع ثروت بر روی عدد سود دوره‌ای مورد گزارش اتکا می‌کنند. از این‌رو، سود حسابداری دارای اهمیت ویژه‌ای است و بایستی دارای کیفیت مناسب باشد. با توجه به جذایت عدد سود، این رقم در کانون توجه عمومی قرار دارد و در محافل مختلف در خصوص میزان سودآوری شرکت‌ها، مباحث تخصصی و غیرتخصصی فراوانی مطرح می‌شود.

اصلولاً مدیران شرکت تحت پوشش خبری، به‌منظور ایجاد فضای فرصت‌طلبی و یا انحراف اذهان عمومی از موضوع مدنظر (عملکرد نامطلوب و یا ایجاد فضای برای سو

استفاده) اقدام به انتشار سیگنال‌هایی به بازار می‌کنند. این علائم پس از انتشار در بازار باعث شروع موجی از پاسخ‌خواهی و به‌تبع آن شفاف‌سازی خواهد شد. بخش عمده‌ای از این مطالبه‌گری از سوی استفاده‌کنندگانی است که دسترسی مستقیمی به اطلاعات و داده‌ها پیرامون خبر منتشرشده ندارند. البته ممکن است منبع ارائه‌دهنده سیگنال اولیه از سوی عوامل برون شرکتی، نظیر مراجع قانون‌گذار و یا نهادهای اجرایی نظیر شورای عالی رقابت و یا اتحادیه‌ها و اصناف باشند. شایان ذکر است که برخی از این علائم منتشرشده در بازار برای آنکه آثار خود را بر روی عملکرد یک شرکت بگذارد و حائز شرایط شناخت و گزارش‌گری در صورت‌های مالی و سیستم حسابداری شوند، مدت زمان نسبتاً طولانی را طی خواهند کرد (برای مثال آثار حسابداری انعقاد قراردادی سودآور ممکن است بیش از یک دوره مالی به طول انجامد). لذا برای رفع این نیازمندی اطلاعاتی ممکن است سازوکارهای مختلفی وجود داشته باشد. در ایران برای شرکت‌های پذیرفته شده در بورس و اوراق بهادار ممکن است نماد معاملاتی بهمنظر توضیح پیرامون شایعات و اخبار منتشرشده از سوی نهاد ناظر بازار (سازمان بورس و اوراق بهادار) دچار توقف شود و شرکت موظف به ارائه شفاف‌سازی پیرامون این موضوعات شود. در کنار چنین رویه‌های رسمی و ناظرتی که باشد و ضعف متفاوتی دنبال می‌شود، رسانه‌های خبری رسمی^۱ از جمله روزنامه‌ها و سایت‌های خبری با توجه به میزان جذابیت و عمق تأثیرگذاری خبر اقدام به تهیه گزارش و مقاله و نشر عمومی آن می‌کنند. درواقع خبرگزاری‌ها بهمنظر کسب منفعت بیشتر (خواه مالی از محل فروش و یا از محل مطرح شدن نام و برنده یا ایفای رسالت اطلاع‌رسانی بهموقع) در این راستا حرکت خواهند کرد تا نیازمندی استفاده‌کنندگان موردنظر را تأمین کنند.

بهمنظر ترسیم فضای ارائه و استفاده از اطلاعات مالی از طریق رسانه‌های مالی می‌توان ارکان اصلی این موضوع را به سه دسته تقسیم کرد. اول، سازمانی که خبر در خصوص آن منتشر می‌شود، دوم، خبرگزاری و نویسنده خبر و سوم استفاده‌کنندگان از

1. Formal Broadcasting Agency

خبر که می‌توان آن‌ها را نیز به سه گروه، استفاده‌کنندگان آگاه (افرادی که به صورت مستقیم داده‌های شرکت را تحلیل و بررسی می‌کنند)، استفاده‌کنندگانی که برای اهداف خاص نظیر مدیریت نقدینگی به رصد اخبار می‌پردازند و عمدتاً رفتاری مستقل از اخبار دارند (به دنبال تحلیل‌های کوتاه‌مدت و موقعت به منظور بازدهی مناسب هستند) و در پایان استفاده‌کنندگانی که اقدام به خواندن اخبار موردنظر به منظور در نظر گرفتن آن‌ها در مدل تصمیم‌گیری خود هستند (اقتباس از (Goldman et al., 2021)).

افزون بر آنچه ذکر شد، رسانه‌ها می‌توانند دارای وجهه‌ی ناظارتی^۱ باشند و از این منظر می‌توان رسانه‌ها را به عنوان اهرمی برای ناظارت عمومی بر عملکرد شرکت‌ها قلمداد کرد. (Becker, 1968) رویکردی اقتصادی برای در نظر گرفتن جرائم و تنبیهات ارائه کرد که (Dyck et al., 2008) با استناد به آن به تشریح شیوه تأثیرگذاری رسانه‌ها بر رفتار مدیران پرداختند. مدل مذکور بیان می‌دارد، زمانی مدیران از انجام جرائم (تحریف و تقلب در گزارش گری مالی) منصرف می‌شوند که معادله زیر برقرار باشد:

$$E(\text{Private benefit}) < E(\text{Reputational cost}) + E(\text{Punishment}) = \sum_i (p_i * RC_i | i \text{ learns about it}) + \pi P$$

در این معادله π گروه دریافت‌کننده خبر پیرامون مدیریت، p احتمال دریافت اخبار پیرامون فعالیت و عمل مدیریت، RC هزینه شهرت ناشی از دریافت اخبار توسط گروه π و P بیان کننده احتمال انجام اقدامات داخلی، اجرایی و حقوقی بر علیه مدیریت و $\sum_i p_i$ نشان‌دهنده میزان جرائم اقدام اجرایی هستند. رسانه می‌تواند با تأثیر بر هر یک از اجزای این معادله هم بر احتمال دیده شدن رفتار مدیریت (تحت تأثیر قرار گرفتن شهرت و اعتبار مدیران) و هم بر احتمال اعمال جرائم در رفتار متغورانه مدیران تأثیرگذار باشد. درواقع رسانه‌های با توجه به وسعت خوانندگان (ضریب نفوذ و استقبال عمومی) می‌توانند باعث افزایش احتمال پررنگ شدن موضوعات خاص و ویژه شوند (تأثیر بر p_i). به همین صورت رسانه‌ها

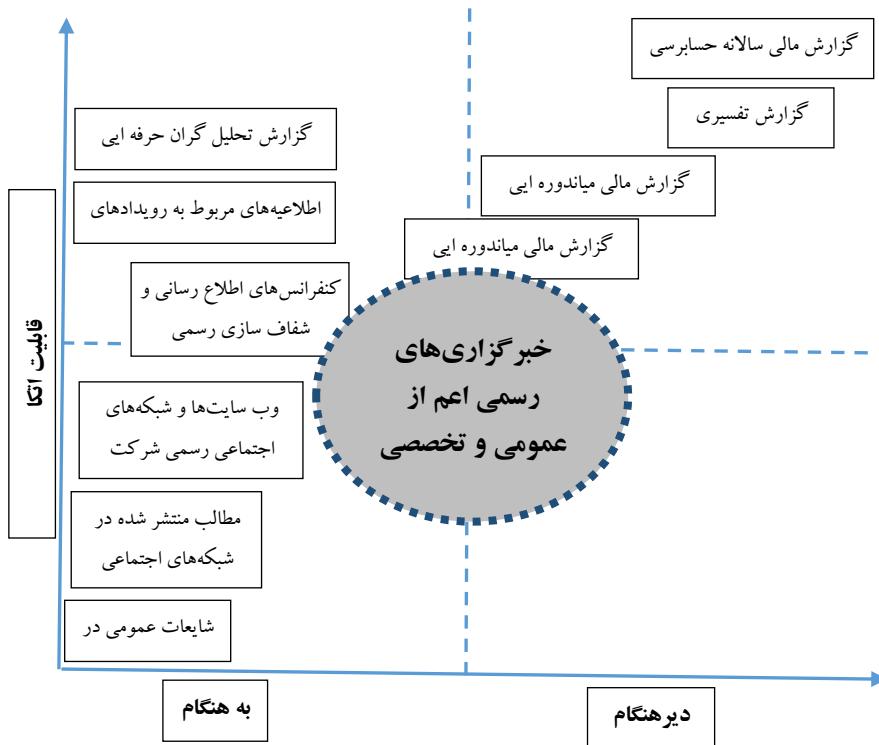
1. Monitoring Role

با تمرکز کردن^۱ بر روی یک خبر (تشريع و پرداختن مکرر پیرامون یک تقلب و یا تحریف بالهمیت واقعی و یا احتمالی) می‌توانند باعث به خاطر سپاری مشخصات مدیران و تأثیرگذاری بر شهرت و سابقه آن‌ها شوند و همچنین به دلیل پرنگ شدن و داغ شدن حواشی پیرامون این اخبار واکنش مسئولان و متولیان را نیز به همراه آورد. به علاوه رسانه‌ای شدن از طریق تأثیرگذاری در استخدام دوباره مدیران (اخذ رأی کافی در مجمع عمومی) و کاهش بی‌تفاوتوی عقلانی^۲ (عدم پذیرش راحت و بدون توضیح قانع‌کننده مدیران از سوی ارکان تصمیم‌گیر و کاهش قدرت لایی و انحصار مدیران برای ارائه پیشنهادها و برنامه‌ها) بر π تأثیر خواهد داشت. موضوع دیگری که می‌تواند بسیار حائز اهمیت باشد آن است که با اجماع و مطالبه‌گری عمومی ناشی از انتشار اخبار، احتمال مماشات و تخفیف در اعمال جرائم کمتر و حتی به جهت بهبود وضعیت و حفظ اطمینان عمومی، تشدید مجازات در دستور کار مجریان ناظری و قضایی قرار گیرد. لذا اگرچه رسانه‌ها ممکن است اصلی‌ترین و مهم‌ترین منبع تأثیرگذار بر روی رفتار مدیران نباشند، لیکن نمی‌توان اثر آن‌ها را کم تلقی کرد.

منابع داده‌ای و اطلاعاتی که به وسیله آن می‌توان به دنبال اخذ آگاهانه اطلاعات بود، دارای طیف گسترده‌ای هستند، لیکن این منابع از لحاظ به هنگام بودن و قابلیت اتکا دارای تفاوت‌های بالهمیتی می‌باشند که در نگاره ۱ به برخی از آن‌ها اشاره شده است.

نگاره ۱: الگوی کلی گزارش‌های منتشره پیرامون شرکت

-
1. Spinning
 2. Rational apathy

نگاره ۱. الگوی کلی گزارش‌های منتشره پیرامون شرکت

عمده تفاوت‌های میان گزارش‌های رسمی و قانونمند و گزارش‌های غیررسمی را می‌توان در پنج مورد اصلی خلاصه کرد (Guest, 2021). در وهله اول گزارش‌های غیررسمی به دنبال خلاصه‌سازی و قابل فهم‌تر کردن اطلاعات پیرامون شرکت هستند. دوم، گزارش‌های غیررسمی از سوی افراد برونو سازمانی ولی مرتبط با شرکت تهیه می‌شوند، لذا می‌توانند از استقلال بیشتری برخوردار باشند. سوم، می‌توانند نقش پاسخ‌خواهی برای سهامداران خرد در شرکت‌ها و صنایع خاص ایفا کنند. چهارم، با تحلیل و ابراز نظر حرفه‌ای و مستقل می‌توانند بر تأیید پذیری گزارش‌های رسمی اثر بگذارند. پنجم، با توجه به موضوع‌های خاص و چالش‌برانگیز (مانند تخلف، پاداش، رانت و سایر موارد) بر شفافیت و گسترش اطلاع‌رسانی عمومی اثرگذار باشند. به علاوه با گسترش سطح پوشش رسانه‌ای، احتمال

استفاده از اطلاعات محروم‌انه و همچنین امکان سو استفاده از آن کاهش خواهد یافت و درنتیجه عدم تقارن اطلاعاتی تا حد مطلوبی کاهش می‌یابد (Bushee et al., 2010). البته در کنار همه مزیت‌های ذکر شده، منابع خبری و رسانه‌های اطلاع‌رسانی می‌توانند دچار سوگیری باشند. به دلیل توانایی گرینش اخبار و مدیریت شیوه ارائه آن‌ها و همچنین امکان عدم استقلال در ارائه اخبار امکان دارد رسانه‌ها منجر به دستیابی مزیت‌های کوتاه‌مدت، کنار گذاشتن طرح‌های دارای مزیت‌های بلندمدت و کمک به کوته‌بینی مدیران شوند (Rees & Twedt, 2022) (Dai et al., 2021). درواقع همان‌طور که (Rees & Twedt, 2022) بیان کردند، عملکرد رسانه‌ها را می‌توان از دو سویه بیان کرد. سویه تقاضا، بدین معنا که خبرگزاری و رسانه‌ها با توجه به جو عمومی حاکم در جامعه و برای پاسخگویی به آنچه سرمایه‌گذاران به دنبال آن هستند به تهیه گزارش و ارائه خبر می‌کنند. در مقابل از سویه عرضه نیز می‌توان کارکرد خبرگزاری‌ها را بدین شیوه بیان کرد که آن‌ها برای بهبود فضای اطلاعاتی و کاهش عدم اطمینان محیطی و ایفای رسالت حرفة‌ای رسانه‌ایی اقدام به جستجو و یافتن موضوعات جذاب و جدید پیرامون شرکت‌ها می‌کنند. همچنین حساسیت بالای رسانه‌ای و در معرض نقد توسط عموم قرار گرفتن مدیران، می‌تواند مدیران را به سمت مbensازی عملکرد خود با بهره‌گیری از تکنیک‌های مدیریت سود سوق دهد و به اهرم فشاری برای استفاده از مدیریت سود مبدل شوند.

موضوع دیگری که در خصوص اثرگذاری اخبار و برجسته‌سازی^۱ یک موضوع ایجاد می‌شود، شکل‌گیری و ایجاد تدریجی یک چارچوب و مبنای برای شیوه نگرش در مواجهه با مسائل و تحت تأثیر قرار گرفتن تصمیم‌گیری‌ها است. درواقع پوشش رسانه‌ای زیاد می‌تواند با تأثیر بر قوه ناخودآگاه افراد حساسیت آن‌ها پیرامون یک موضوعی را تحت تأثیر قرار دهنده و مبنایی را برای تصمیم‌گیری شهودی ایجاد کنند. لذا امکان کج‌رفتارهایی^۲ ناشی از سوگیری در دسترس بودن^۳ به وجود خواهد آمد. همچنین به دلیل

-
1. Salience
 2. Misbehavior
 3. Availability bias

عدم امکان بررسی جامع و کامل تمامی داده‌ها در زمان تصمیم‌گیری، اصولاً افراد دارای سوگیری‌های دیگری نظری سوگیری ناشی از نوگرایی^۱ و سوگیری ناشی از برجستگی^۲ می‌شوند. لذا این موضوع باعث خواهد شد تا شرکت‌ها با شرایطی موافقه شوند که جبران آن نیازمند صرف هزینه و زمان زیادی باشد. با توجه به آنچه در ابتدای این بخش بیان شده، سود از اهمیت به سزاوی در اکوسیستم شرکت‌ها برخوردار است و گزارشگری مالی را می‌توان اصلی‌ترین منبع رسمی شرکت‌ها برای انتشار سود دانست. این در حالی است که شرکت‌ها به وسیله تکنیک‌ها و انتخاب‌های حسابداری خود می‌توانند رقم سود خود را دستخوش تغییراتی کنند و به‌اصطلاح اقدام به مدیریت سود کنند. مدیریت کردن سود می‌تواند برای واحد گزارشگر دارای هزینه‌هایی باشد و شرکت را دچار مخاطراتی کند و همچنین استفاده از روش‌های مختلف در زمان‌های متفاوتی امکان‌پذیر است. لذا می‌توان مدیریت سود را به دو دسته مدیریت سود واقعی و مدیریت سود تعهدی تقسیم کرد. شرکت‌ها اولی را تا پایان دوره گزارشی می‌توانند برنامه‌ریزی و پیاده‌سازی کنند، در حالی که مدیریت سود تعهدی را پس از پایان دوره گزارشگری نیز می‌توانند انجام دهند. در صورت نبود نظارت مناسب ممکن است سود حسابداری دستخوش تغییرات و انحراف اساسی از مقدار واقعی خود شود و مدیران با استفاده از روش‌های گوناگون دست به مدیریت سود متحورانه بزنند. در سیستم گزارشگری مالی به‌منظور کنترل و نظارت مناسب از روش‌های مختلفی نظری وضع استانداردهای مناسب، انجام حسابرسی مستقل و سایر موارد دیگر استفاده می‌شود. لیکن عمدۀ این موارد به صورت مقطعي صورت می‌گيرد. در

سوگیری در دسترس بودن زمانی بروز خواهد کرد که اشخاص به دلیل دسترسی بیشتر به داده‌ها و اطلاعات جدید به آنها بیش از حد توجه می‌کنند و در تصمیم‌گیری‌های خود وزن بیشتری را به این موارد می‌دهند. در واقع دسترسی به داده و اطلاعات باعث امکان ایجاد میانبرهای ذهنی (Mental Shourcuts) خواهد شد.

1. Recency bias

این سوگیری مبنی تمرکز و توجه بیشتر به مواردی است که با تکرار بیشتر و اخیراً رخ داده است.

2. Salience bias

در این نوع از سوگیری افراد به داده‌ها و اطلاعات برجهسته و خاص وزن بیشتری می‌دهند.

عرض دید عمومی قرار گرفتن و مواجه با رسانه‌ها، در راستای پاسخگویی و نظارت عمومی، به دلیل امکان تحمل هزینه‌های سیاسی و اجتماعی بالا جز مواردی است که عموماً همواره مدنظر مدیران و شرکت‌ها بوده است. تحت تأثیر بودن مدیران، بابت فشار رسانه‌ای از دو جنبه می‌تواند بر رفتار مدیران با مدیریت سود تأثیرگذار باشد. تأثیر مثبت (اثر نظارت رسانه‌ای) این است که شرکت‌ها به دلیل عدم مطbon شناخته شدن توسط عموم در رفتار فرصت‌طلبانه خود تعدیل ایجاد می‌کنند. از وجهه‌ی منفی (اثر فشار رسانه‌ای) توجه بیش از حد رسانه‌ها ممکن است مدیران به سمتی سوق دهد که با به کارگیری تکنیک‌های متغورانه مدیریت سود، سعی در برآورده ساختن خواسته و انتظارات بازار کنند. بهبیان دیگر مدیران شرکت‌ها پس از مشاهده وضعیت تحت نظارت بودن خود، یا وضعیت مدیریت سود خود را بهبود خواهند داد و یا سعی خواهند کرد با مبهم سازی بیشتر توان درک و تحلیل ناظران را محدود کنند (Chen et al., 2021). به علاوه می‌توان اثر رسانه‌های خبری را به دو گروه اثرات پیش از واقعه¹ و اثرات پس از واقعه² تقسیم کرد. اثرات پیش‌واقعه می‌تواند شامل انتشار سریع‌تر و به هنگام اطلاعات خصوصی و محرومانه شود و به وسیله نشر گسترده باعث کاهش آربیتریاز و فرصت‌طلبی شود و به نوعی بر کارایی اطلاعاتی بازار بیافزاید. در مقابل اثر پس از واقعه با تشریح و عمومی‌سازی موضوع و چالش‌برانگیز کردن، در کنار کمک به درک آسان‌تر گزارش‌های مالی، نوعی خواستگاه و پاسخ‌خواهی عمومی را به همراه بیاورد و باعث افزایش هزینه‌هایی برای شرکت مورد گزارش شوند. لذا درمجموع می‌توان رسانه‌ها را ابزاری برای گسترش شفاقت قلمداد کرد. با توجه به آنچه ذکر شد، می‌توان عملکرد شرکت‌ها در خصوص واکنش به تحت پوشش خبری بودن را به صورت نشان داده شده در نگاره ۲ خلاصه کرد. با توجه به تاریخ‌های شروع سال مالی، پایان سال مالی و تاریخ گزارش‌گری مالی می‌توان چنین استدلال کرد که مدیران در طی سال مالی در کنار سایر عوامل، با توجه به میزان تحت نظارت بودن سعی بر استفاده از تکنیک‌های مدیریت سود اقلام تعهدی و مدیریت سود

1. Ex ante

2. Ex post

واقعی خواهند داشت. پس از پایان سال مالی و با توجه به عدم امکان استفاده از مدیریت رویدادهای واقعی به منظور مدیریت سود، سعی خواهند کرد تا با به کارگیری اقلام تعهدی تا حد امکان گزارش عملکرد مالی را با توجه به هدف مدنظر (اصلاح مدیریت سود متحولانه احتمالی و یا ابهام افزایی برای رسیدن به انتظارات مدنظر بازار) و سطح تحت نظارت عمومی بودن تعديل کنند.

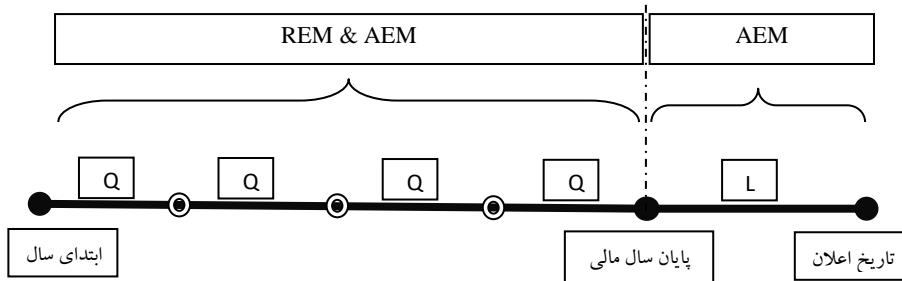
(Miller, 2006)، با بررسی ۲۶۳ مورد از شرکت‌هایی که به تقلب و تحریف متهم شده بودند دریافت که ۲۹ درصد از این شرکت‌ها قبل از متهم شناخته شدن توسط مراجع رسمی، توسط رسانه‌ها بر جسته شده بودند. لذا وی نشان داد که گزارش‌های خبری دارای اثربخشی مناسبی در راستای نظارت عمومی هستند. (FANG & PERESS, 2009)، برای بیان شیوه تأثیرگذاری اخبار بر روی بازدهی سهام دو فرضیه «مانع特 برای معامله^۱» و «فرضیه شناخت سرمایه‌گذاران^۲» را بیان کردند. در فرضیه اول آن‌ها شفاف‌سازی ناشی از رسانه‌ای شدن قیمت‌گذاری نادرست باعث جهت‌دهی بازار به سمت رفتار آگاهانه و کاهش امکان فرصت‌طلبی^۳ خواهد شد. در فرضیه شناخت سرمایه‌گذاران، رسانه‌های خبری باعث بهبود کمبود آگاهی و شناخت در یک محیط اطلاعاتی ناقص خواهد شد. آن‌ها به این نتیجه رسیدند که هر دو فرضیه فوق در خصوص شرکت‌های کوچک مصدق دارد. این در حالی است که در خصوص شرکت‌های بزرگ برای انتشار اخبار صرف یا منفعتی مشاهده نشده است. آن‌ها به این نتیجه رسیدند که رسانه‌های جمعی با دستیابی به جمعیت گسترهای از سرمایه‌گذاران، حتی اگر منجر به تولید اخبار جدیدی نشوند، می‌توانند با کاهش اصطکاک‌های اطلاعاتی بر قیمت‌گذاری اوراق بهادار تأثیر بگذارند. (Qi et al., 2014)، با بررسی تأثیر تحت پوشش خبری بودن شرکت‌های بورسی چین، به این نتیجه رسیدند که رسانه‌ها را می‌توان به عنوان ابزار برونو-سازمانی حاکمیت شرکتی

-
1. Impediments-to-trade
 2. Investor recognition hypothesis
 3. Arbitrageurs

قلمداد کرد. رسانه‌ها می‌توانند منجر به کاهش دست‌کاری سود در شرکت‌ها شوند و در رفتار مدیران برای به کارگیری اقلام تعهدی متحولانه تعديل ایجاد کنند. (Drake et al., 2014) به بررسی تأثیر رسانه بر قیمت‌گذاری نادرست پرداختند و بیان داشتند که بازنشر (برجسته کردن اخبار تولیدشده توسط دیگران) به نسبت اخبار خلق‌شده اولیه توسط خبرگزاری منجر به درک و توجه بیشتر به اطلاعات حسابداری خواهد شد. درواقع آن‌ها به این نتیجه رسیدند که رسانه‌های خبری توانایی کمک به افزایش کارایی بازار را از طریق افزایش سرعت توجه و در نظر گرفتن اطلاعات منتشرشده پیرامون واحد گزارشگر در قیمت را دارند. (Chen et al., 2021)، به بررسی نقش نظارتی رسانه‌های خبری در مدیریت سود پرداختند. نتایج آن‌ها نشان داد که رابطه معکوسی میان پوشش خبری و میزان بهره‌گیری از مدیریت سود (هم از طریق اقلام تعهدی و هم از طریق رویدادهای واقعی) قابل مشاهده است و از این طریق وجه نظارتی رسانه‌های خبری را تأیید می‌کنند. (Guest, 2021)، نشان داد که انتشار اخبار پیرامون اطلاعیه‌های سود صادرشده از سوی شرکت‌ها باعث تأثیر بر سرعت کشف قیمت و حجم معاملات خواهد شد و مقاله‌های خبری با ارتقا سطح آگاهی سرمایه‌گذاران منجر به فهم بهتر اطلاعیه‌های سود خواهد شد. (Rees & Twedt, 2022) بیان کردند که سوگیری سیاسی رسانه‌ها می‌تواند بر برجسته‌سازی اخبار منفی و مثبت سودآوری شرکت‌ها تأثیرگذار باشد و باعث تغییر واکنش سرمایه‌گذاران شود.

انتشار اخبار و قایع پیرامون شرکت همزمان با رویدادهای مالی و شناسایی آنها طی دوره اتفاق می‌افتد. این اخبار به صورت خاص بر روی آینده نگران مدیریت و تعیین سたریبوی گزارشگری و شیوه مدیریت عملیات شرکت تأثیر می‌گذارد. لذا مدیریت با توجه به فشار و یا نظرارت رسانه ای توانایی بهره‌گیری از هر دو روش مدیریت سود تعهدی و مدیریت رویدادهای واقعی برای تاثیرگذاری بر روی رقم سود نهایی را خواهد داشت.

خبر پس از پایان سال مالی
با توجه به انتظارات و پیشینی
عمومی و یا رغفه‌ای منتشر
می‌شوند و مدیریت از طریق
ستاریوهای گزارشگری
نسبت به این اخبار واکنش

نگاره ۲: نحوه مدیریت سود در واکنش به پوشش خبری

روش پژوهش و توسعه فرضیه‌های پژوهش

با توجه به آنچه در مبانی نظری و پیشینه پژوهش ذکر شد، فرضیاتی به قرار زیر مورد بررسی قرار خواهد گرفت:

فرضیه اول: شرکت هایی که بیشتر تحت پوشش رسانه‌ای قرار دارند، به میزان کمتری از مدیریت سود استفاده می‌کنند (ظن کمتری برای مدیریت سود خواهند داشت).

فرضیه دوم: شرکت‌های تحت‌فشار رسانه‌ای از استراتژی پیچیده‌تری (به نسبت بیشتری از روش‌های مبتنی بر ویدادهای واقعی) برای مدیریت سعد استفاده می‌کنند.

به منظور گسترش بیشتر، فرضیه‌ها برای شرکت‌های مظنون و غیرمظنون به مدیریت سود نامطلوب مورد بررسی قرار گرفت. توصیحات مربوطه در بخش ارائه مدل آمده است.

با توجه به بررسی انجام شده توسط نویسنده، علیرغم انجام پژوهش‌های متعدد در حوزه تأثیر اخبار بر روی رفتار سرمایه‌گذاران و مدیران، تاکنون پیرامون نحوه تأثیرگذاری اخبار و تحت پوشش خبری بودن بر روی شیوه به کارگیری و جایگزینی مدیریت سود

(استراتژی مدیریت سود) پژوهشی صورت نپذیرفه است و این اولین پژوهش در این حوزه بشمار می‌آید.

با توجه به آنکه محقق توانایی کنترل کامل بر روی متغیر زمان و سایر متغیرها را مشابه با تحقیقات تجربی ندارد و همچنین به دلیل آنکه پژوهش حاضر به دنبال کشف اثر رسانه بر روی مدیریت سود است، از روش شبه تجربی^۱ استفاده شده است.

طرح پژوهش برای پاسخگویی به فرضیات به قرار زیر است:

به منظور تشخیص شرکت‌های مظنون به مدیریت سود، مشابه آنچه در پژوهش‌های مشابه (Zang, 2012) مرسوم است، از سه شاخص زیر استفاده شده است:

۱. شرکت‌هایی که سود هر سهم نزدیک به صفر گزارش کرده باشند (محرك اصلی مدیریت سود در این شرکت‌ها تلاش برای اجتناب از زیان است). با اقتباس از پژوهش (Zang, 2012) شرکت‌هایی که سود هر سهم آن‌ها بین $0 \text{ تا } 500$ ریال است در این دسته قرار می‌گیرند.^۲

۲. شرکت‌هایی که سود خالص نزدیک به سود خالص دوره مالی گذشته را گزارش کرده باشند (در بازه اختلاف 10 درصدی با سال گذشته قرار داشته باشند).

۳. شرکت‌هایی که سود خالص فصل چهارم آن‌ها متفاوت با سود خالص محقق شده در سه فصل قبل گزارش شده باشد. برای اندازه‌گیری این معیار از فاصله یک انحراف معیاری سودهای سه فصل ابتدایی استفاده شده است.

اگر شرکتی حداقل در یکی از دسته‌های فوق قرار گیرد به عنوان شرکت مظنون به مدیریت سود (Suspect) در نظر گرفته خواهد شد. به همین صورت جهت بررسی تحت

1. Quasi-Experimental

۲ عدد 500 با توجه به میزان توزیع سود هر سهم نزدیک به صفر در شرکت‌های مورد مطالعه در بازه پژوهش تعیین شده است.

۳ در بررسی انجام شده مشخص شد که عدم تقارن میان تعداد شرکت‌هایی که سود هر سهم پایین و نزدیک به صفر گزارش کرده‌اند بیشتر از تعداد شرکت‌هایی است که زیان هر سهم نزدیک به صفر داشته‌اند. این موضوع منطبق با تورش رفتاری برآمده از نظریه چشم انداز (Prospect Theory) است.

پوشش رسانه‌ای بودن یک شرکت (Drake et al., 2014)، با اقتباس از پژوهش (News)، از تعداد اخبار منتشر شده پیرامون شرکت در (Chen et al., 2021) و (Dai et al., 2021) سایت‌های خبری استفاده شده است.

به منظور آزمون فرضیه اول، از روش علی استفاده شده است و شرکت‌های مورد بررسی به دو گروه کنترل (شرکت‌های غیر مظنون) و گروه آزمایش (شرکت‌های مظنون) طبقه‌بندی شدند تا اثر تحت پوشش رسانه‌ای قرار گرفتن آن‌ها (بدون پوشش خبری و پس از پوشش خبری) بر روی شیوه استفاده از روش‌های مدیریت سود مورد بررسی قرار گیرد. لذا مدل مورداستفاده در این پژوهش به قرار زیر است:

$$EM_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 \times S_{i,t} + \beta_2 \times N_{i,t} + \beta_3 \times S_{i,t} \times N_{i,t} + \sum_{k=4}^m \beta_k Control_{i,t} + \varepsilon_{i,t}$$

S اگر شرکت مظنون به مدیریت سود باشد، آنگاه ۱ در غیر این صورت ۰ و N اگر شرکت تحت پوشش خبری باشد آنگاه ۱ و در غیر این صورت ۰ خواهد بود. Control مقادیر متغیرهای کنترلی است که برای برآش مدل از آن‌ها استفاده شده است (از جمله مقادیر آماره میلر بیان شده در بخش‌های قبلی). EM نیز مقادیر مرتبط با متغیرهای در نظر گرفته شده برای اندازه‌گیری مدیریت سود هستند. معادله مذکور بر روی تمام مشاهدات برآش می‌شود. نکته دیگر آن است که به دلیل آنکه گزارشگری مالی سال موردا بررسی در سال مالی بعد نهایی و انتشار می‌یابد، اخبار منتشره در همان سال موردا بررسی بر روی رفتار مدیریت اثرگذار خواهد بود، از این‌رو، از متغیرهای دارای تأثیر زمانی استفاده نشده است. در معادله فوق معناداری ضریب B1 نشان‌دهنده آن است که شرکت‌های مظنون به مدیریت سود از روش مدیریت سود موردنظر به چه نحوی استفاده می‌کنند. ضریب B2 می‌بین آن است که رابطه میان تحت پوشش رسانه‌ای قرار گرفتن شرکت‌ها با روش مدیریت سود موردنظر چه ارتباطی دارد و ضریب B3 بیان می‌کند که تحت پوشش خبری قرار

گرفتن شرکت‌های مظنون به چه نحوی با روش مدیریت سود موردنرسی ارتباط دارد. در واقع برای بررسی فرضیه اول از تحلیل ضریب B3 استفاده خواهد شد. در صورت مثبت بودن ضریب و معناداری آن می‌توان به اثر فشار رسانه‌ای بر روی مدیریت سود رسید و اگر ضریب منفی و معنادار باشد نظریه اثر نظارتی رسانه‌ای تأیید خواهد شد.

برای بررسی فرضیه دوم، از روش دو مرحله‌ای به قرار زیر استفاده شد، به نحوی که در گام اول مقدار مدیریت رویدادهای واقعی برای مدیریت سود با استفاده از متغیرهای توضیح‌دهنده مربوطه برآورد می‌شود. سپس در گام دوم مقدار غیرمنتظره مدیریت سود واقعی که از طریق پارامترهای برآورد شده در گام اول تخمین زده می‌شود، به همراه متغیر میزان پوشش رسانه‌ای و متغیرهای توضیح‌دهنده مربوط برای برازش و تخمین میزان مدیریت سود اقلام تعهدی مورداستفاده قرار گرفت^۱ (اقتباس از (Zang, 2012)). این فرآیند یک‌بار برای مشاهداتی که ظن مدیریت سود برای آن‌ها متصور است انجام می‌شود و یک‌بار هم برای سایر مشاهدات انجام خواهد شد. سپس متفاوت بودن ضریب جایگزینی مدیریت اقلام تعهدی و مدیریت رویدادهای واقعی تحت تأثیر پوشش رسانه‌ای بررسی شد. با توجه به پس رویدادی بودن پژوهش، به منظور اصلاح تورش اندازه‌گیری^۲ احتمالی و کنترل اثر درون‌زاگی از روش دو مرحله‌ای هکمن استفاده شد. بدین منظور در گام اول احتمال مظنون شناخته شدن و تحت پوشش خبری قرار گرفتن یک شرکت بر اساس پارامترهای مربوطه برازش شد و سپس معکوس مقدار تخمین زده شده (نسبت میلز) به عنوان یک متغیر کنترلی در معادله نهایی هر دو فرضیه مورداستفاده قرار گرفت. لذا با اقتباس از پژوهش (Zang, 2012) از نسبت ارزش بازار به ارزش دفتری (MtoB) (ابتدا دوره، تعداد سهام در دسترس معامله گران (Shares)، متغیر دووجهی افزایش سرمایه در سال بعد (SEO)، نرخ بازده دارایی‌ها (ROA) و کنترل متغیر سال (Year_Indicator) استفاده شد و

۱. دلیل تقدم تخمین مدیریت سود از طریق رویدادهای واقعی، آن است که مطابق آنچه در مبانی نظری ذکر شد، امکان استفاده از این روش صرفاً تا پایان سال مالی است. در حالی که مدیریت اقلام تعهدی می‌تواند پس از پایان سال مالی تاریخ گزارشگری هم مورد استفاده قرار گیرد.

2. Measurement bias

علاوه بر این موارد دو متغیر اندازه شرکت (Size) و میزان مالکیت نهادی (InstOwn) نیز به منظور رفع مشکل درونزاگی متغیر پوشش خبری (News) به مدل آماری مرحله اول هکمن اضافه شد و درنهایت مدل مرحله اول به قرار زیر در نظر گرفته شد.

$$\begin{aligned} Prob[Suspect_t = 1 \text{ AND } News_t = 1] \\ = Probit(\gamma_0 + \gamma_1 * SEO_{t+1} + \gamma_2 * MtoB_{t-1} + \gamma_3 \\ * Shares_t + \gamma_4 * ROA_t + \gamma_5 * Size_t + \gamma_6 * InstOwn_t \\ + \sum_k \gamma_{7,k} * YearIndicator_{k,t} + \varepsilon_t) \end{aligned}$$

در گام دوم مدل رگرسیونی دو مرحله مذکور به قرار زیر است:

رگرسیون برازش شده در مرحله اول: در این مرحله میزان مدیریت رویدادهای واقعی بر اساس هزینه‌های استفاده از این روش (احتمال ورشکستگی، نرخ مؤثر مالیاتی و درصد مالکیت نهادی)، هزینه‌های ناشی از استفاده از مدیریت اقلام تعهدی (کیفیت موسسه حسابرسی، تغییر حسابرس، میزان خالص دارایی‌های عملیاتی و چرخه عملیاتی)، سطح پوشش خبری (تعداد اخبار منتشره در سال مالی) و متغیرهای کنترلی شامل معکوس نسبت میلز، نرخ بازدهی دارایی‌ها، اندازه شرکت و نسبت ارزش دفتری به ارزش بازار حقوق صاحبان سرمایه برازش شد. شایان ذکر است با توجه به چارچوب نظری پژوهش انتظار می‌رود ضریب پارامترهای مربوط به هزینه مدیریت رویدادهای واقعی سود منفی و ضرایب پارامترهای مربوط به مدیریت اقلام تعهدی مثبت باشد. به علاوه از آنجاکه شیوه تحت تأثیر پوشش خبری قرار گرفتن بر روی مدیریت سود هم جنبه محرك دارد و هم جنبه بازدارنده علامت مورد انتظار آن هم می‌تواند مثبت و هم منفی باشد.

$$\begin{aligned} RM_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 * N_{i,t} + \sum_j \beta_{2,j} * Cost\ of\ RM_{i,t} \\ + \sum_k \beta_{3,k} * Cost\ of\ AM_{i,t} + \sum_m \beta_{4,m} * Controls_{i,t} + u_{i,t} \end{aligned}$$

رگرسیون برازش شده در مرحله دوم: پس از برازش رگرسیون مرحله اول، به منظور بررسی استراتژی مدیریت سود، رابطه میزان استفاده غیرمتوجه از مدیریت سود واقعی و مدیریت

اقلام تعهدی بررسی خواهد شد. بدین منظور، افرون بر آنچه در خصوص رگرسیون مرحله اول بیان شد، میزان مدیریت سود رویدادهای واقعی غیرنرمال هم به مدل اضافه می‌شود که ضریب این متغیر (B5) نشان‌دهنده رابطه جایگزینی استفاده از مدیریت اقلام تعهدی و مدیریت رویدادهای واقعی است. سپس بهمنظور بررسی تأثیرپذیری این رابطه از سطح پوشش خبری، متغیر تعاملی از ضرب متغیر دووجهی تحت پوشش خبری بودن و مقدار غیرمتربقه مدیریت رویدادهای واقعی، به مدل رگرسیونی اضافه می‌شود. در صورت معناداری ضریب این پارامتر (B6) می‌توان تأثیرپذیری استراتژی مدیریت سود از تحت پوشش خبری را پذیرفت.

$$AM_{i,t} = \beta_0 + \beta_1 N_{i,t} + \sum_j \beta_{2,j} Cost\ of\ AM_{i,t} + \sum_k \beta_{3,k} Cost\ of\ RM_{i,t} \\ + \sum_m \beta_{4,m} Controls_{i,t} + \beta_5 AB_RM_{i,t} \\ + \beta_6 (N_{i,t} \times AB_RM_{i,t}) + v_{i,t}$$

اندازه‌گیری مدیریت سود (EM)

بهمنظور اندازه‌گیری میزان مدیریت سود تعهدی (AM) از روش جونز تعديل شده که توسط (Dechow et al., 1995) بیان شد، استفاده شده است که بهوسیله معادله زیر تعیین می‌شود:

$$\frac{TA_{i,t}}{AT_{i,t-1}} = \beta_0 + \beta_1 \frac{1}{AT_{i,t-1}} + \beta_2 \left(\frac{\Delta REV_{i,t}}{AT_{i,t-1}} - \frac{\Delta AR_{i,t}}{AT_{i,t-1}} \right) + \beta_3 \frac{PPE_{i,t}}{AT_{i,t-1}} + \varepsilon_{i,t}$$

بهمنظور اندازه‌گیری مدیریت سود واقعی (RM) از سه متغیر بیان شده توسط (Roychowdhury, 2006) استفاده شده است. لذا معادله‌های مورد بررسی برای تخمین میزان مدیریت سود واقعی به قرار زیر است:

$$\begin{aligned} \frac{PRODA_{i,t}}{AT_{i,t-1}} &= \beta_0 + \beta_1 \frac{1}{AT_{i,t-1}} + \beta_2 \frac{SALE_{i,t}}{AT_{i,t-1}} + \beta_3 \frac{\Delta SALE_{i,t}}{AT_{i,t-1}} + \beta_4 \frac{\Delta SALE_{i,t-1}}{AT_{i,t-1}} \\ &\quad + \varepsilon_{i,t} \\ \frac{DISX_{i,t}}{AT_{i,t-1}} &= \beta_0 + \beta_1 \frac{1}{AT_{i,t-1}} + \beta_2 \frac{SALE_{i,t-1}}{AT_{i,t-1}} + \varepsilon_{i,t} \\ \frac{CFO_{i,t}}{AT_{i,t-1}} &= \beta_0 + \beta_1 \frac{1}{AT_{i,t-1}} + \beta_2 \frac{SALE_{i,t}}{AT_{i,t-1}} + \beta_3 \frac{\Delta SALE_{i,t}}{AT_{i,t-1}} + \varepsilon_{i,t} \end{aligned}$$

در معادلات فوق TA بیان‌کننده میزان اقلام تعهدی استفاده شده در شرکت است که از تفاضل سود خالص و خالص جریان نقدی طی دوره محاسبه شده است. AT مجموع کل دارایی، REV کل درآمد، REC میزان حساب‌های دریافتی، PPE جمع دارایی‌های ثابت مشهود شامل زمین، تجهیزات و اثاثیه، SALE مجموع درآمد، PROD مجموع بهای تولید (بهای تمام‌شده کالای فروش رفته به علاوه افزایش (کاهش) موجودی کالا، DISX مجموع هزینه‌های اداری، عمومی و فروش (مبین هزینه‌های اختیاری) و CFO خالص جریان وجوه نقد ناشی از فعالیت‌های عملیاتی است. مقادیر باقیمانده (ϵ) هر یک از مدل‌های فوق به عنوان شاخص مدیریت سود در نظر گرفته شده است. با اقتباس از (Cohen & Zarowin, 2010)، به‌منظور یکپارچگی بهتر نتایج مربوط به مدیریت سود واقعی سه معیار فوق به طریق زیر به دو معیار RM1 و RM2 تبدیل شد.

$$\begin{aligned} RM1_{i,t} &= ABPROD_{i,t} + (-1)ABDISX_{i,t} \\ RM2_{i,t} &= (-1)ABDISX_{i,t} + (-1)ABCFO_{i,t} \end{aligned}$$

شایان ذکر است که تمامی مدل‌های فوق در سطح سال صنعت محاسبه و برآورد شدند.^۱

جامعه و نمونه آماری

در پژوهش حاضر با توجه به محدودیت دسترسی به داده‌های اخبار و رسانه و به‌منظور اجتناب از کاهش نمونه‌ها، صرفاً در دسترسی بودن اطلاعات در بازه زمانی مورد پژوهش

۱. بدین منظور از دسته بندي استاندارد بر اساس کدهای دورقمی موسوم به Two-digit SIC codes استفاده شد که خلاصه آن در جدول مربوطه آمده است.

مدنظر قرار گرفت^۱. لذا داده‌های این پژوهش از نوع داده‌های پلی غیرمتوازن^۲ است. به منظور گردآوری داده‌های مالی و حسابداری از داده‌های مندرج در نرم‌افزار رهآورد نوبن نسخه ۳ استفاده شد و برای برخی از موارد (مانند اطلاعات حسابرسی) با مراجعت به وب‌سایت کdal^۳ نواقص داده‌ای مرتفع شد^۴. همانند پژوهش‌های صورت‌پذیرفته توسط (DA et al., 2011) و (Yang et al., 2022) به منظور جستجو اخبار منتشر شده پیرامون شرکت‌ها از سرویس اخبار موتور جستجوی گوگل^۵ استفاده شد. به‌نحوی که اسامی شرکت‌ها به صورت تک‌به‌تک و برای سال‌های ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ در موتور جستجو گوگل جستجو و نتایج ذخیره شد و سپس نتایج نامربوط و دارای خطأ حذف شد. بدین منظور از کتابخانه Request زبان برنامه‌نویسی پایتون استفاده شد. به منظور برآورد مدل و آزمون فرضیه‌ها از داده شرکت‌ها در بازه زمانی ۱۳۹۴ تا ۱۳۹۹ و به منظور جامعیت و دقت بیشتر در خصوص برآورد مدیریت اقلام تعهدی و مدیریت رویدادهای واقعی از داده‌های شرکت‌ها در بازه ۱۳۹۰ تا ۱۳۹۹ استفاده شده است.

یافته‌های پژوهش

نگاره ۳ نتایج خلاصه‌ی آماره‌های توصیفی متغیرهای پژوهش را نشان می‌دهد.

نگاره ۲: آماره‌های توصیفی

شاخص	نماد	تعداد مشاهدات	میانگین	انحراف معیار	چارک اول	میانه	چارک سوم
مدیریت اقلام تعهدی	AEM	۳۰۲۶	۰۰۴۹	-۰۰۱۴	۰۰۰۳	۰۰۲۰	
مدیریت سود واقعی (شاخص ۱)	REM1	۲۴۲۸	۰۱۶۲	-۰۰۸۶	۰۰۰۷	۰۱۰۴	

۱. با توجه به متفاوت بودن صنایع مختلف از جمله صنعت مالی، بانکی و بیمه، اثر صنعت در تمامی آزمون‌ها کنترل شده است و از این بابت داده‌ایی حذف نشده است.

2. Unbalanced Panel Data

3. Codal.ir

۴. برای نمونه متغیرهای مربوط به حسابرس از گزارش‌های مالی مندرج در سایت کdal استخراج شد.

5. news.google.com

شاخص	نماد	تعداد مشاهدات	میانگین انحراف معیار	چارک اول	میانه	چارک سوم
مدیریت سود واقعی (شاخص ۲)	REM2	۲۴۳۵	۰.۱۲۷	-۰.۰۶۵	۰.۰۱۵	۰.۰۷۹
تحت پوشش خبری	NEWS	۳۹۵۷	۰.۲۷۳	۰.۴۴۶	۰	۱
تعداد اخبار	NEWSC	۱۰۸۲	۲۱.۳۰۸	۱۰۰.۰۵۵	۳	۹
تعداد اخبار (نرمال)	NEWSCE	۳۹۵۷	۱۲.۰۰۶	۲.۷۴۹	۰	۱
مطلوبون به مدیریت سود	TSUS	۳۹۵۷	۰.۵۰۰	۰.۵۰۲	۱	۱
نسبت ارزش بازار به دفتری	MtoB	۲۹۵۹	۶.۹۰۳	۵.۱۶۳	۱.۴۰۲	۶.۲۳۲
افزایش سرمایه	SEO	۳۸۱۴	۰.۴۳۹	۰.۲۶۱	۰	۱
اندازه شرکت	SIZE	۳۸۷۳	۱.۷۸۹	۲۷.۴۶۹	۲۸.۵۲	۲۹.۷۵۳
اهرم مالی	LEV	۳۳۴۴	۰.۲۵۲	۰	۰.۰۸۱	۰.۲۸۱
نرخ بازدهی دارایی	ROA	۳۲۹۹	۰.۲۴۱	۰.۱۶۳	۰.۰۱۶	۰.۲۵۷
کیفیت حسابرسی	AQ	۳۹۵۷	۰.۴۷۸	۰.۳۵۳	۰	۱
تغییر حسابرس	ACHN	۳۳۸۴	۰.۳۱۹	۰.۱۱۵	۰	۰
سهامدار نهادی	NAHAD	۳۹۱۸	۳۶.۰۱۴	۱۵.۸۱	۹۳۵	۸۵.۲۷
تعداد سهام	SHARE	۳۰۳۵	۱.۷۷۱	۱۹.۱۲۶	۲۰.۲۵۹	۲۱.۴۴۴
ریسک و رشکستگی	ZSCORE	۲۹۵۵	۴.۷۶۷	۱.۶۶۸	۳.۰۲۱	۵.۳۸۶
نرخ مالیات	TAX	۳۹۵۶	۰.۲۲۱	۰.۰۶۹	۰.۰۰۳	۰.۱۴۲
دارایی عملیاتی	NOA	۳۶۴۸	۱.۶۰	۷.۴۰	۱.۹۰	۶.۱۰
چرخه عملیاتی	CYCLE	۲۱۴۴	۲۰۰	۱۸۸	۱۲۸	۲۴۳

نتایج آماره‌های توصیفی پژوهش نشان می‌دهد که ۲۷ درصد از سال شرکت‌های موردبررسی تحت پوشش رسانه‌ای قرار داشته‌اند و میانگین تعداد اخبار منتشرشده برای این دسته از شرکت‌ها ۱۰ خبر در طی یک سال بوده است. به علاوه ۳۵,۳ درصد از سال شرکت‌های موردبررسی توسط ۱۰ موسسه بزرگ حسابرسی انجام شده است و در طی بازه

موردبررسی ۱۱,۵ درصد از شرکت‌ها حسابرس خود را تغییر داده‌اند. ۲۶ درصد از سال شرکت‌ها افزایش سرمایه داشتند. متوسط نرخ مؤثر مالیاتی در شرکت‌های موردبررسی حدود ۷ درصد بوده است. نیمی از نمونه‌ها بر اساس متغیرهای مربوط به مظنون بودن به مدیریت سود، در دسته مظنون قرار گرفتند. نگاره ۴ نشان‌دهنده لیست اخبار منتشره پیرامون شرکت‌های موردمطالعه طی سال‌های ۱۳۹۹ تا ۱۳۹۴ بوده است.

نگاره ۳. خلاصه مشاهدات مربوط به اخبار منتشره پیرامون شرکت‌های بورسی

بخش اول: بر اساس منابع خبری							
خبرگزاری	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	۱۳۹۹	کل
ایران					۱	۶۳۹	۱۰۵۹
دینای اقتصاد	۴۶	۸۳	۱۶۹	۳۴۰	۴۲۲	۸۷۰	۲۸۲۸
ایستانا	۱۲	۲۰۶	۲۷۱	۳۰۰	۳۶۴	۴۶۹	۲۲۲۴
ایلانا					۱	۷۷۴	۱۷۲۲
تسنیم		۶۵	۲۱۶	۲۵۱	۲۷۷	۳۸۷	۱۷۱۰
اقتصادنیوز					۴۸	۴۵۵	۱۵۷۶
صدا و سیما	۸	۴۷	۶۹	۱۳۵	۱۵۹	۳۷۶	۱۱۵۵
مهر	۵۰	۱۱۸	۱۶۰	۱۴۴	۱۸۰	۱۹۰	۹۹۸
عصرایران	۵۰	۱۲۷	۱۳۷	۱۵۸	۲۱۷	۹۹	۸۸۴
برنا					۱۹۷	۳۶۱	۷۵۶
رسانه تجارت نیوز					۱۸۰	۱۸۰	۹۷۵
سایر	۸۳	۳۲۶	۴۳۵	۹۵۴	۱۵۰۷	۲۵۳۸	۸۵۹۴
سرجمع	۲۴۹	۹۷۲	۱۴۵۷	۲۲۸۳	۴۱۹۱	۷۸۴۴	۲۶۰۱۷
شرکت‌های تحت پوشش خبری	۱۶	۸۷	۱۷۳	۲۳۰	۲۸۷	۳۳۶	۱۱۲۹

بخش دوم: خلاصه آمار مشاهدات بر اساس صنعت

کد و عنوان گروه صنعت	تعداد سال شرکت‌های مورد مشاهده	متوسط اخبار منتشره سال شرکت	انحراف معیار
۶۴ - مخابرات	۵	۶۶	۳۸,۰۹۶
۳۴ - خودرو و ساخت قطعات	۹۲	۱۹,۹۶۷	۴۲,۲۷۶
۲۸ - ساخت محصولات فلزی	۱۵	۱۷,۶	۲۶,۴۷۶

بخش اول: بر اساس منابع خبری						
خبرگزاری	۱۳۹۴	۱۳۹۵	۱۳۹۶	۱۳۹۷	۱۳۹۸	کل
۲۶ - تولید محصولات کامپیوترا	۵	۱۷,۴	۱۷,۱۸۴			
الکترونیکی و نوری						
۲۴ - فرآوردهای نفتی کک و سوخت هسته‌ای	۳۶	۱۷,۱۶۶	۲۱,۱۷۷			
۶۰ - حمل و نقل انبارداری و ارتباطات	۲۹	۱۷,۲۷۵	۲۸,۸۲۷			
۴۴ - محصولات شیمیایی	۱۴۶	۱۶,۲۲۶	۳۰,۰۶۲			

معناداری تفاوت میانگین اخبار منتشرشده در صنایع مختلف (۳۴) صنعت موجود در نمونه) بر اساس دسته‌بندی کد دورقمی طبقه‌بندی صنایع با استفاده از آزمون‌های Lawley-Hotelling, Pillai's trace, Wilks' lambda و Roy's largest root trace در سطح اطمینان ۹۹,۹ درصد پذیرفته شد. از لحاظ تعداد نمونه‌های مور مشاهده صنایع محصولات شیمیایی (کد ۴۴)، مواد داروئی (کد ۴۳)، محصولات غذایی و آشامیدنی بجز قند و شکر (کد ۴۲)، صنعت خودرو (کد ۳۴) و فلزات اساسی (کد ۲۷) بیشترین تعداد مشاهده (سال شرکت دارای پوشش خبری) را به خود اختصاص دادند.

به منظور بررسی تفاوت تحت پوشش خبری بودن شرکت‌های مظنون و غیرمظنون به مدیریت سود، آزمون تفاضل میانگین میزان اخبار منتشره و تحت پوشش خبری برای این دو گروه شرکت مورد بررسی قرار گرفت. نتایج مربوطه در نگاره ۵ آمده است.

نگاره ۵. وضعیت پوشش خبری در شرکت‌های مظنون و غیرمظنون به مدیریت سود

تفاضل (t-آماره)	NONSUS (انحراف معیار) تعداد مشاهدات	SUS (انحراف معیار) تعداد مشاهدات	
** ۲,۲۳۶- (۱,۷۲۵-) ۰,۰۴۲۴	۱۱,۱۰۷ (۲۵,۳۴۰)	۸,۸۷۰ (۱۵,۵۰۵)	میانگین میزان اخبار منتشره
*** ۰,۰۳۵- (۲,۴۶۹-) ۰,۰۰۶۸	۰,۲۹۱ (۰,۴۵۴)	۰,۲۵۶ (۰,۴۳۶)	میانگین تحت پوشش خبری بودن
	۵۷۳	۵۰۹	
	۱۹۶۹	۱۹۸۸	

بر اساس نتایج مندرج در جدول فوق شرکت‌های غیرمظنون بیشتر تحت پوشش خبری بودند. این نتیجه را می‌توان چنین تفسیر کرد که شرکت‌های با پوشش و سطح اخبار منتشر شده بیشتر کمتر اقدام به مدیریت سود متغورانه می‌کنند. به همین صورت در نگاره ۶ رابطه میان تغییرات در تیم مدیریتی شرکت (تغییر در اعضای هیئت‌مدیره) و تحت نظارت رسانه‌ای بودن شرکت‌ها بررسی شد تا از اهمیت داشتن موضوع تحت پوشش خبری بودن برای مدیران اطمینان حاصل شود.

نگاره ۵. بررسی رابطه میان تغییر در مدیریت شرکت و تحت پوشش رسانه‌ای بودن

تفاضل (t-آماره) P-Value	شرکت‌های دارای تغییر (انحراف معیار) تعداد مشاهدات	شرکت‌های بدون تغییر (انحراف معیار) تعداد مشاهدات	
۰,۸۶۹– (۰,۵۵۴–) ۰,۲۸۹	۷,۵۶۰ (۱۸,۹۳۸) ۵۷۵	۶,۶۹۱ (۱۲,۷۵۵) ۱۶۵	میانگین میزان اخبار منتشره در سال قبل
۰,۱۱۵– (***۷,۷۴۷–) ۰,۰۰۰	۰,۲۵۸ (۰,۴۳۸) ۲۲۲۹	۰,۱۴۳ (۰,۳۵۰) ۱۱۵۵	تحت پوشش رسانه‌ای بودن در سال قبل

نتایج مندرج در نگاره ۶ نشان می‌دهد که علی‌رغم عدم رابطه‌ی میان میزان اخبار منتشر شده پیرامون شرکت و تغییرات در تیم مدیریتی، شرکت‌های تحت پوشش خبری به میزان بیشتری اقدام به تغییر تیم مدیریتی خود می‌کنند. لذا می‌توان به این نتیجه رسید که تحت پوشش خبری بودن مطابق با آنچه در مبانی نظری مطرح شد، دارای هزینه برای ادامه فعالیت مدیران شرکت است. از این‌رو می‌توان به این نتیجه رسید که مدیران در حد امکان تلاش خواهند کرد تا در معرض پوشش رسانه‌ای قرار نگیرند.

نتایج آزمون فرضیه اول

به منظور بررسی این فرضیه که شرکت‌های تحت پوشش رسانه‌ای به میزان کمتری از مدیریت سود استفاده می‌کنند، رگرسیون حداقل مربعات تعمیم‌یافته برای داده‌های پنلی مربوط به پژوهش برآشش شد. نتایج مربوطه در نگاره ۷ آمده است.

نگاره ۷. نتایج رگرسیون برآشش شده فرضیه اول

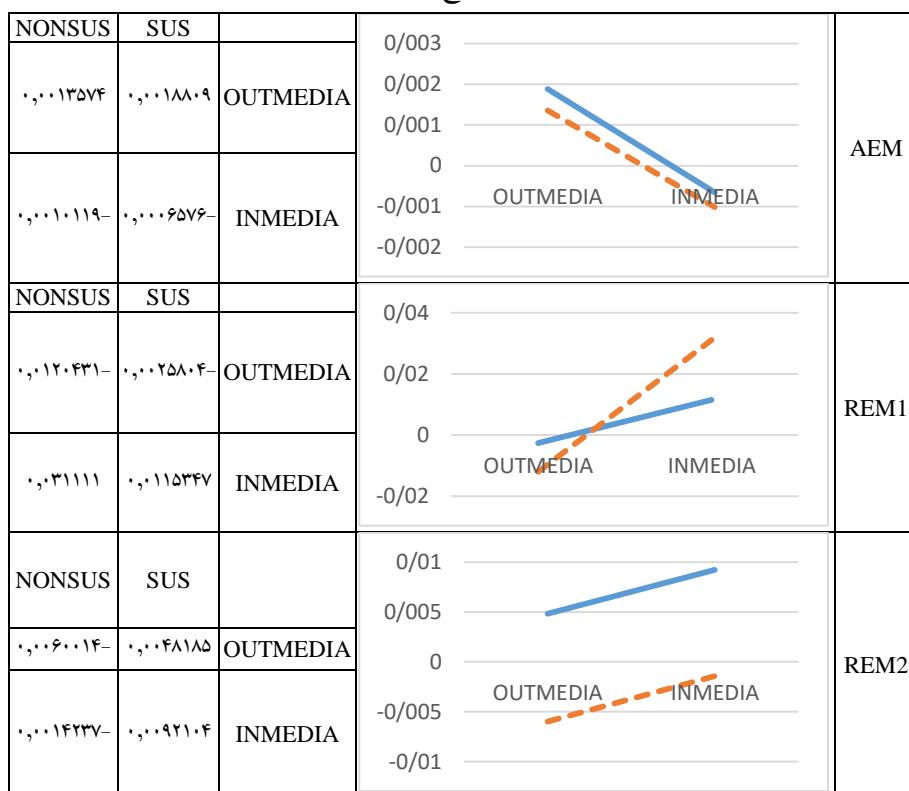
AEM		REM2		REM1		
متوازن	غیرمتوازن	متوازن	غیرمتوازن	متوازن	غیرمتوازن	
۰,۰۱۴۵– (۱,۲۵–)	*** ۰,۰۱۵۵۶– (۳,۲۶–)	۰,۰۵۲۰– (۱,۱۹–)	۰,۰۱۷۵– (۰,۷۰–)	*** ۰,۱۶۰۰– (۲,۶۰–)	** ۰,۱۲۰۴۸– (۳,۹۶–)	C
*** ۰,۰۰۴۸۲– (۳,۰۲–)	*** ۰,۰۰۴۰۳– (۴,۵۷–)	۰,۰۰۲۸ (۰,۴۱)	۰,۰۰۴۷ (۱,۳۰)	*** ۰,۰۲۸۷– (۵,۳۶)	*** ۰,۰۳۳۰۸– (۸,۷۹)	NEWS
* ۰,۰۰۲۳ (۱,۹۴)	* ۰,۰۰۱۲۳ (۱,۹۲)	** ۰,۰۰۸۶ (۲,۰۰)	*** ۰,۰۱۳۸۰– (۴,۳۷)	** ۰,۰۰۹۵ (۲,۲۰)	** ۰,۰۰۶۲۴ (۲,۳۱)	SUS
۰,۰۰۲۰– (۱,۰۳–)	*** ۰,۰۰۳۸۶– (۳,۵۲–)	۰,۰۰۲۵۲– (۰,۳۲–)	۰,۰۰۸۲۳– (۱,۴۰–)	*** ۰,۰۲۵۵– (۳,۵۶–)	*** ۰,۰۲۳۰۳– (۴,۷۴–)	NEWS * SUS
۰,۰۰۰۶۴ (۱,۴۹)	*** ۰,۰۰۰۶۷ (۳,۶۰)	۰,۰۰۱۵۸ (۱,۰۱)	۰,۰۰۲۱۵ (۰,۲۵)	*** ۰,۰۰۶۴ (۲,۹۰)	*** ۰,۰۰۵۱۲ (۴,۷۸)	SIZE
*** ۰,۰۰۶۸– (۴,۰۷–)	*** ۰,۰۰۹۷۱– (۸,۱۴–)	*** ۰,۰۷۱۹ (۸,۸۳)	*** ۰,۰۷۰۲۸– (۱۰,۹۳)	۰,۰۰۴۳– (۰,۵۷–)	۰,۰۰۴۶۳– (۰,۸۰)	LEV
۰,۰۰۰۰۱– (۰,۲۱–)	** ۰,۰۰۰۱۰۳ (۱,۹۶)	*** ۰,۰۰۱۳۸– (۴,۲۷–)	*** ۰,۰۰۱۱۸– (۵,۱۱–)	۰,۰۰۰۲۷ (۰,۷۹)	*** ۰,۰۰۰۶۲ (۲,۶۶)	MtoB
*** ۰,۰۱۸۶ (۶,۰۹)	*** ۰,۰۱۵۵۰– (۷,۳۶)	*** ۰,۱۲۲۲– (۱۰,۲۴–)	*** ۰,۱۶۱۷۳– (۱۷,۹۳–)	*** ۰,۴۵۵۶– (۳۴,۶۴–)	*** ۰,۴۲۰۹– (۴۴,۲۷–)	ROA
۰,۰۰۱۰– (۰,۹۶–)	** ۰,۰۰۱۳۸– (۲,۳۶–)	۰,۰۰۶۵۲– (۱,۳۷–)	۰,۰۰۰۶۳– (۰,۲۰)	** ۰,۰۱۰۲ (۲,۲۷)	*** ۰,۱۸۲۳– (۶,۴۰)	AUDITOR
** ۰,۰۰۰۰۳– (۲,۳۵–)	** ۰,۰۰۰۱۷– (۲,۱۰–)	۰,۰۰۰۰۸– (۰,۱۲–)	۰,۰۰۰۰۱۵– (۰,۳۷–)	* ۰,۰۰۰۱۴– (۱,۸۱)	۰,۰۰۰۰۵۲– (۱,۱۷)	INSTOWN
ثبت شد	ثبت شد	ثبت شد	ثبت شد	ثبت شد	ثبت شد	اثر سال و صنعت
۱۲۴۷	۲۳۴۷	۱۱۶۸	۱۹۶۴	۱۱۵۶	۱۹۵۲	تعداد مشاهدات

AEM		REM2		REM1		
متوازن	غیرمتوازن	متوازن	غیرمتوازن	متوازن	غیرمتوازن	
۲۶۲	۵۷۲	۳۷۲	۷۱۰	۱۵۰۵	۲۱۹۰	Wald chi2
,۰,۰۰	,۰,۰۰	,۰,۰۰	,۰,۰۰	,۰,۰۰	,۰,۰۰	P-Value

به دلیل بروز تورش ناهمسانی واریانس و خودهمبستگی از روش حداقل مریعات تعیین یافته اثر ثابت (FGLS) پنلی استفاده شده است. به علاوه بهمنظور جامعیت تحلیل‌ها برازش‌ها یک‌بار در سطح کل داده‌ها (پنل غیرمتوازن) و یک‌بار هم برای داده‌های متوازن صورت پذیرفت. مقادیر داخل پرانتز آماره Z محاسبه شده برای هر یک از متغیرها را نشان می‌دهد.

با توجه به ضریب (NEWS * SUS) می‌توان اثر نظارتی رسانه‌ها را برای شرکت‌های مظنون به مدیریت سود را تأیید کرد. به بیان دیگر نتایج نشان‌دهنده آن است که شرکت‌های مظنون به مدیریت سودی که در معرض پوشش خبری هستند، در استفاده از مدیریت سود محافظه کارانه‌تر عمل می‌کنند. به علاوه نتایج نشان می‌دهد که هر چه سطح پوشش خبری (NEWS) بیشتر شود، میزان استفاده از اقلام تعهدی برای مدیریت سود کمتر (نقش نظارتی رسانه‌ای) و استفاده از رویدادهای واقعی برای مدیریت سود افزایش (نقش محرک رسانه‌ای) می‌یابد. این رفتار برای شرکت‌هایی که حسابرسان با کیفیت‌تری دارند و همچنین میزان مالکیت نهادی آن‌ها بیشتر است نیز قابل مشاهده است. لذا می‌توان نتیجه گرفت که کار کرد رسانه‌های خبری مشابه با مکانیزم‌های حاکمیت شرکتی، نظیر حسابرسی و مالکیت نهادی است. به‌منظور بررسی تکمیلی، نمودار وضعیت استفاده از روش‌های مختلف مدیریت سود برای دو گروه شرکت‌های مظنون و غیر مظنون در دو بازه بدون نظارت رسانه‌ای و با نظارت رسانه‌ای در نگاره ۸ آورده شده است.

نگاره ۷. جدول و نمودار تفاضل میانگین روش‌های مختلف مدیریت سود برای شرکت-های مظنون (خط ممتد) و غیرمظنون (خط منقطع) در بازه بدون نظارت و با نظارت رسانه‌ای

همان‌طور که مشهود است، با تحت نظارت رسانه‌ای قرار گرفتن شرکت‌ها، استفاده از مدیریت اقلام تعهدی (AEM) تغییر یافته است. هر دو گروه شرکت‌های مظنون و غیر مظنون پس از تحت نظارت قرار گرفتن سعی در کاهش سهم سود اقلام تعهدی اختیاری داشته‌اند و منفی شدن متوسط آماره مربوطه نشان می‌دهد که این شرکت‌ها برای کاهش سود و محافظه کارانه تر کردن رفتار خود از اقلام تعهدی بهره گرفته‌اند و این تغییر رفتار (تفاضل میانگین دو دوره تحت نظارت و خارج از نظارت) در شرکت‌های مظنون اند کمی بیشتر است. در مقابل پس از تحت پوشش رسانه‌ای قرار گرفتن شرکت‌ها، استفاده از رویدادهای واقعی برای مدیریت سود (افزایش سود یا کاهش زیان) افزایش یافته است.

به علاوه نتایج نشان داد که شرکت‌های غیر مظنون به نسبت شرکت‌های مظنون در زمان تحت پوشش خبری قرار گرفتن رفتار جسوارانه‌تری در استفاده از رویدادهای واقعی جهت مدیریت سود داشته‌اند.

نتایج آزمون فرضیه دوم

در این قسمت آنچه در بخش مدل پژوهش بیان شد، اجرا و نتایج مربوط در جداول زیر آمده است. ابتدا بهمنظور رفع درونزاگی متغیر مظنون و تحت پوشش خبری بودن رگرسیون پروبیت مربوطه بازش شد و معکوس میزان برآورد شده آن (ضریب میلر) به عنوان متغیر ابزاری در آزمون نهایی فرضیه دوم مدنظر قرار گرفت.

نگاره ۸ خلاصه آماره‌های رگرسیون پروبیت برای تخمین ضریب میلر (متغیر ابزاری)

P-Value	Z	آماره	انحراف معیار	ضریب
.۵۹۴	.۵۳-	.۸۷۵۸۷۲	.۰۴۷۳۴۸-	SEO _{t+1}
.۰۱۲	۲.۵۰	.۰۱۳۱۶۵۲	.۰۳۲۸۹۴۵.	MtoB _{t-1}
.۰۳۶	۲.۱۰	.۰۴۶۵۱۹۵	.۰۹۷۵۳۳۷.	SIZE
.۲۲۹	۱.۲۰	.۱۹۷۱۳۷۶	.۲۳۷۱۱۳۹.	ROA
.۷۸۴	.۲۷-	.۰۴۸۴۵۵	.۱۳۳۰۴۳-	Shares
کنترل شده است				اثر سال و صنعت
			۱۷۴۰	N
			۷۱۵.۶۱۷-	LL
			.۰۴۲۵	Pseudo R2
			.۰۰۰	P-Value
			.۶۴.۰۵	Chi(2)

نتایج مربوط به بررسی اثر تحت پوشش خبری بودن بر روی استراتژی استفاده از مدیریت سود در نگاره‌های ۱۰ و ۱۱ آمده است. شایان ذکر است که برای برآورد مدیریت سود به وسیله رویدادهای واقعی از دو شاخص متفاوت استفاده شده است (REM1 و REM2)، لذا نتایج هر کدام به صورت مجزا گزارش شده است.

نگاره ۹. نتایج مرحله اول (برآورد مدیریت روبدادهای واقعی شاخص ۱) و مرحله دوم (برآورد مدیریت
اقلام تعهدی) فرضیه دوم

AEM			REM1			
TOTAL	NOSUS	SUS	TOTAL	NOSUS	SUS	
			۰,۰۰۶۳۴ (۱,۳۲)	**۰,۰۱۶۵۴- (۲,۳۴-)	۰,۰۰۸۴۹۶ (۰,۸۹۶)	NEWS
۰,۲۴۳۶۱- (۰,۹۰-)	*۰,۴۸۶۴- (۱,۹۴-)	*۰,۶۳۱۶۲- (۱,۸۳-)				UN_REM
***۰,۷۴۷۳۹- (۵,۹۴-)	۰,۰۵۲۶۱- (۰,۳۹-)	***۰,۵۹۲۷- (۳,۵۹-)				UN_REM * NEWS
۰,۰۰۱۶۲ ۲,۲۳	۰,۰۰۰۹۷ ۰,۸۸	*۰,۰۰۴۱۹۵۴ ۳,۴۷	۰,۰۰۴۰۱ ۱,۳۴	**۰,۰۱۰۲۱ ۲,۳۳	۰,۰۰۱۱۲ ۰,۲۸	ZSCOREt_1
- ***۰,۰۰۰۶۴ ۳,۴۴-	***۰,۰۰۰۲۲- ۶,۷۷-	*۰,۰۰۰۴۶- ۱,۷۱-	***۰,۰۰۰۲۰- ۲,۹۶-	**۰,۰۰۰۲۶- ۲,۲۹-	۰,۰۰۰۱۸ ۱,۶۴	INSTt_1
۰,۰۰۹۲۲- ۲,۰۴-	۰,۰۰۳۳۰ ۰,۷۳	*۰,۰۲۸۰۵- ۳,۷۸-	**۰,۰۲۵۸۱- ۲,۱۰-	۰,۰۰۴۰۵- ۰,۱۸-	***۰,۱۰۴۳۰- ۴,۳۴-	MTRt
۰,۰۰۰۲۷ ۰,۲۵	***۰,۰۰۵۲۰- ۲,۶۴-	۰,۰۰۲۲۶ ۱,۱۸	***۰,۰۲۱۲۹ ۴,۵۴	۰,۰۰۹۶۹ ۱,۰۲	***۰,۰۲۷۴۹ ۴,۱۵	BIG8t
۰,۰۰۰۳۴ ۰,۲۱	***۰,۰۱۸۰۳- ۵,۱۳-	***۰,۰۰۸۹۲ ۳,۸۴	۰,۰۰۱۸۷- ۰,۳۴-	۰,۰۱۰۲۸- ۱,۳۰-	۰,۰۰۶۳۷- ۰,۷۵-	Audit Tenuret
***۰,۰۱۴۷۴ ۴,۰۲	۰,۰۰۵۸۶ ۱,۱۱	۰,۰۰۶۴۱ ۱,۱۷	***۰,۱۵۶۷۵- ۱۱,۷۵-	- ***۰,۲۷۴۳۱ ۱۱,۹۵-	***۰,۱۲۰۸۱- ۶,۷۷-	NOAt_1
***۰,۰۰۰۱۱ ۴,۲۷	***۰,۰۰۰۱۵۱ ۲,۷۵	۰,۰۰۰۰۰۰۸۹ ۰,۸۴-	- ***۰,۰۰۰۷۳۸ ۶,۳۲-	*۰,۰۰۰۰۷ ۰,۰۴	- ***۰,۰۰۰۰۸۷ ۵,۶۴-	Cyclet_1
***۰,۰۲۲۰۲ ۴,۲۵	**۰,۰۱۶۲۷- ۱,۹۹-	***۰,۰۰۵۷۴ ۵,۴۷	***۰,۰۰۳۵۷- ۱۸,۰۶-	- ***۰,۰۵۶۷۷۷ ۱۶,۹۲-	***۰,۰۰۰۳۳۳- ۲۰,۱۲-	ROAt
***۰,۰۱۲۳۹- ۳,۶۶-	۰,۰۰۷۵۰- ۱,۴۰	۰,۰۰۳۹۸ ۰,۶۴	***۰,۰۱۷۱۱ ۱۱,۷۳	***۰,۰۲۸۸۹۶ ۱۲,۲۱	***۰,۰۱۴۰۲۷ ۷,۴۷	Assetst

AEM			REM1			
TOTAL	NOSUS	SUS	TOTAL	NOSUS	SUS	
*** ۰,۰۰۰۵۰ ۴,۴۱	۰,۰۰۰۱۱ ۰,۵۵	*** ۰,۰۰۰۷۴ ۲,۷۲	** ۰,۰۰۱۱۹- ۲,۱۱-	- *** ۰,۰۰۳۸۰ ۶,۶۸-	۰,۰۰۱۲۰ ۱,۰۶	MtoBt
* ۰,۰۳۴۸۷ ۱,۹۰	۰,۰۴۵۳۶- ۱,۵۹-	*** ۰,۱۷۲۰۶ ۴,۹۷	۰,۰۹۳۶۸ ۱,۱۶	۰,۱۶۴۰۰ ۱,۴۹	۰,۱۲۱۳۱ ۱,۱۲	IMRt
ثابت شد ۹۲۱	ثابت شد ۳۴۵	ثابت شد ۴۴۰	ثابت شد ۸۵۸	ثابت شد ۳۱۱	ثابت شد ۴۰۹	اثر سال و صنعت N
۱۷۱	۲۸۴	۱۵۳	۷۸۱	۵۱۵	۲۰۵۳	Wald chi2
۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	P-Value

با توجه به بروز تورش ناشی از ناهمسانی واریانس و خودهمبستگی از روش حداقل مربعات تعیین یافته اثر ثابت (FGLS) پنلی استفاده شده است.

نگاره ۱۰. نتایج مرحله اول (برآورد مدیریت روابداتهای واقعی شاخص ۲) و مرحله دوم (برآورد مدیریت اقلام تعهدی) فرضیه دوم

AEM			REM2			
TOTAL	NOSUS	SUS	TOTAL	NOSUS	SUS	
			* ۰,۰۰۹۳۳ ۱,۷۴	۰,۰۰۷۵۵- ۰,۹۸-	* ۰,۱۳۶۲ ۱,۷۷	NEWS
۰,۳۵۷۷۵- ۱,۲۸-	** ۰,۳۶۹۰۳- ۱,۷۷-	** ۰,۷۹۱۴۹- ۲,۰۸-				UN_Rem
*** ۰,۶۵۵۹۸- ۵,۶۷-	۰,۱۳۱۷۲- ۱,۰۸-	- *** ۰,۵۳۵۴۴۵ ۲,۴۸-				UN_Rem * NEWS
* ۰,۰۰۱۲۰ ۱,۶۵	۰,۰۰۰۷۱ ۰,۶۲	** ۰,۰۰۳۳۶ ۲,۶۹	۰,۰۰۳۴۰ ۱,۱۶	** ۰,۱۱۷۲ ۲,۱۹	۰,۰۰۳۹۱ ۰,۹۰	ZSCOREt_1
*** ۰,۰۰۰۷- ۳,۸۸-	*** ۰,۰۰۰۲- ۵,۶۸-	* ۰,۰۰۰۵۶- ۱,۹۰-	۰,۰۰۱۰۰۱- ۱,۱۱-	*** ۰,۰۰۰۴۲- ۲,۹۹-	۰,۰۰۰۰۳ ۰,۲۶	INSTt_1
۰,۰۰۶۹۳- ۱,۴۴-	۰,۰۰۸۴۱ ۱,۱۲	*** ۰,۰۲۵۶۶- ۳,۲۴-	۰,۰۳۱۶۶- ۱,۶۱-	** ۰,۰۹۶۷۵ ۲,۳۳	- ۰,۰۷۷۲۲*** ۲,۶۱-	MTRt

AEM			REM2			
TOTAL	NOSUS	SUS	TOTAL	NOSUS	SUS	
۰,۰۰۰۴۳ ۰,۴۱	** ۰,۰۰۴۷۵- ۲,۴۰-	۰,۰۰۲۴۹ ۱,۳۳	** ۰,۰۰۹۸۳- ۲,۰۲-	۰,۰۰۵۹۹- ۰,۷۷-	* ۰,۰۱۱۶۹- ۱,۷۵-	BIG8t
۰,۰۰۱۰۰ ۰,۶۲	*** ۰,۰۱۷۸۷- ۵,۰۳-	*** ۰,۰۰۸۹۴ ۳,۷۹	۰,۰۰۲۸۰ ۰,۴۳	۰,۰۱۳۲۰- ۱,۳۵-	۰,۰۰۵۷۹ ۰,۶۷	Audit Tenuret
*** ۰,۰۱۵۰۸ ۴,۸۳	* ۰,۰۰۹۲۷ ۱,۷۹	۰,۰۰۵۹۶ ۱,۱۱	*** ۰,۱۲۲۰۰- ۹,۴۵-	*** ۰,۱۶۸۵۴- ۷,۹۷-	- *** ۰,۰۹۱۶ ۴,۹۰-	NOAt_1
*** ۰,۰۰۰۱۰۴ ۴,۰۲	*** ۰,۰۰۰۱۴۲ ۲,۶۴	۰,۰۰۰۰۳۳- ۰,۷۹-	- *** ۰,۰۰۰۰۳۲۶ ۲,۶۹-	- ۰,۰۰۰۰۹۷۰ ۰,۵۱-	۰,۰۰۰۲۰۱- ۱,۴۰-	Cyclet_1
*** ۰,۰۲۱۳۷ ۴,۰۳	* ۰,۰۱۵۴۹- ۱,۹۲-	*** ۰,۰۵۰۸۲ ۵,۰۸	*** ۰,۳۲۳۹۲- ۱۴,۴۸-	*** ۰,۴۲۹۱۴- ۱۳,۷۰-	- *** ۰,۳۱۰۹۵ ۸,۱۹-	ROAt
*** ۰,۰۱۳۲۹- ۴,۱۲-	** ۰,۰۱۱۲۵- ۲,۱۳-	۰,۰۰۲۴۶ ۰,۴۱	*** ۰,۱۲۵۱۴ ۹,۱۶	*** ۰,۱۷۴۹۴ ۷,۶۲	*** ۰,۰۹۲۳۱ ۴,۵۶	Assetst
*** ۰,۰۰۰۵۱ ۴,۱۱	۰,۰۰۰۰۱۶۷ ۰,۰۳	** ۰,۰۰۰۵۱۰ ۲,۱۲	*** ۰,۰۰۲۲۲- ۳,۵۶-	** ۰,۰۰۱۸۴- ۲,۴۹-	۰,۰۰۰۱۵۰۲- ۰,۱۶-	MtoBt
۰,۰۲۵۱۵۰ ۱,۳۶	* ۰,۰۵۰۸۴- ۱,۷۹-	*** ۰,۱۴۳۷۴ ۴,۱۸	۰,۰۸۷۲۰ ۱,۱۹	* ۰,۲۱۲۴۹ ۱,۶۹	۰,۰۸۸۹۹ ۰,۸۰	IMRt
ثابت شد	ثابت شد	ثابت شد	ثابت شد	ثابت شد	ثابت شد	اثر سال و صنعت
۹۲۱	۳۴۵	۴۴۰	۸۶۶	۳۱۰	۴۱۷	N
۱۶۲	۱۴۱	۱۶۷	۳۴۷	۳۲۵	۱۳۳	Wald chi2
۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	۰,۰۰۰	P-Value

با توجه به بروز تورش ناشی از ناهمسانی واریانس و خودهمبستگی از روش حداقل مربعات تعیین یافته اثر ثابت (FGLS) پلی استفاده شده است.

نتایج نشان می دهد که منطبق با انتظارات نظری، رابطه جایگزینی مدیریت اقلام تعهدی و مدیریت رویدادهای واقعی (معناداری و منفی بودن ضریب رگرسیونی مقدار برازش شده مدیریت رویدادهای واقعی [UN_REM]) قابل مشاهده است. در ادامه نتایج پژوهش نشان

می‌دهد که تحت پوشش رسانه‌ای بودن این رابطه را در شرکت‌های مظنون به مدیریت سود، تشدید می‌کند (ضریب منفی و معنادار متغیر مظنون بودن و تحت پوشش خبری بودن [NEWS * UN_REM]). به علاوه از نتایج برآورد شده در نگاره مربوطه می‌توان استنتاج کرد که تفاوت قابل ملاحظه‌ای میان رابطه جایگزینی مدیریت سود از طریق اقلام تعهدی و مدیریت سود به وسیله رویدادهای واقعی و همچنین اثر تحت پوشش رسانه‌ای بودن در شرکت‌های مظنون و غیر مظنون به مدیریت سود وجود دارد. بهنحوی که شدت رابطه جایگزینی و همچنین تأثیر تحت پوشش خبری بودن بر روی میزان رابطه جایگزینی و استراتژی مدیریت سود در شرکت‌های مظنون به مرتب بیشتر از شرکت‌های غیر مظنون است؛ بنابراین فرضیه ۲ پژوهش (شرکت‌های تحت‌فشار رسانه‌ای از استراتژی پیچیده‌تری (به نسبت بیشتری از روش‌های مبتنی بر رویدادهای واقعی) برای مدیریت سود استفاده می‌کنند) را نمی‌توان رد کرد. ذکر این نکته که نتایج پژوهش به میزان کمی تحت تأثیر دو شاخص متفاوت مدیریت رویدادهای واقعی (REM1 & REM2) قرار داشت، نیز قابل توجه است.

بحث و نتیجه‌گیری

نتایج نشان داد که تحت پوشش خبری بودن باعث می‌شود تا شرکت‌ها اقدام به پیچیده سازی استراتژی مدیریت سود کنند. درواقع با افزایش نظارت‌های بیرونی ناشی از تحت پوشش خبری قرار گرفتن، مدیران شرکت‌ها به دنبال کاهش هزینه‌ها و چالش‌های بعدی خواهند بود. لذا به وسیله تغییر دادن روش استفاده از تکنیک‌های حسابداری و استفاده از روش‌های جایگزین سعی می‌کنند از روش‌های عملیاتی و واقعی برای رسیدن به اهداف خود بهره گیرند. کشف و تحت پیگیری قرار دادن تکنیک‌های مبتنی بر رویدادهای واقعی دشوارتر و پیچیده‌تر است این در حالی است که بعضًا لطمه‌ای به گزارشگری مالی وارد نمی‌شود. ازین‌رو مدیران شرکت‌هایی که قصد حساب آرایی و مدیریت سود متحولانه دارند تا حد امکان بر آن می‌آیند تا مدیریت اقلام تعهدی کمتری استفاده کنند و بیشتر از مدیریت رویدادهای واقعی استفاده کنند. این موضوع با تحت نظارت و پوشش رسانه‌ای

قرار گرفتن تشدید می شود. به علاوه نتایج پژوهش نشان داد که میزان تغییر در تیم مدیریتی شرکت های تحت پوشش خبری بیشتر از سایر شرکت ها است و لذا شرکت های تحت پوشش خبری به شیوه محافظه کارانه تری به مدیریت سود می پردازند.

پژوهش حاضر به وسیله تحلیل تأثیر تحت پوشش خبری بودن بر چگونگی مدیریت سود و تأثیر پوشش خبری بر روی جایگزینی اقلام تعهدی و مدیریت رویدادهای واقعی سعی در گسترش ادبیات موضوعه داشته است. لذا در این پژوهش نشان داده شد که خبرگزاری ها با انتشار اخبار پیرامون شرکت ها می توانند تأثیر قابل ملاحظه ای بر روی استراتژی گزارش گری و مدیریت سود شرکت ها داشته باشند. از این رو مبتنی بر این نتایج باقیستی توجه ویژه ای بر انتشار اخبار پیرامون شرکت ها داشت و با تقویت آن بر ایفای نقش حاکمیتی و نظارتی آنها افزود. به علاوه پژوهش حاضر نشان داد که نظارت و مکانیزم های کنترلی برونو شرکتی می توانند مؤثر و بالهمیت قلمداد شوند.

با توجه به آنچه بیان شد، می توان به متولیان حوزه گزارشگری این توصیه را داشت که با راه اندازی رسانه های تخصصی مالی مجرای مناسبی برای استفاده از این سازو کار بر پا کنند تا علاوه بر اینکه شرکت ها به عنوان ارائه کننده اطلاعات بر پایه فشار رسانه ای تخصصی بر کیفیت گزارشگری خود بیافزا یند و همچنین استفاده کنند گان به شیوه مناسب تر و هدفمند تری بتوانند بر گزارش های مالی اتکا و از آنها استفاده کنند.

ORCID

Mozaffar Jamalianpour <https://orcid.org/0000-0002-2649-5975>

References

- Becker, G. S. (1968). Crime and Punishment: An Economic Approach. *Journal of Political Economy*, 76(2), 169-217. <https://doi.org/10.1086/259394>
- Bushee, B. J., Core, J. E., Guay, W., & Hamm, S. J. W. (2010). The Role of the Business Press as an Information Intermediary [<https://doi.org/10.1111/j.1475-679X.2009.00357.x>]. *Journal of Accounting Research*, 48(1), 1-19. <https://doi.org/10.1111/j.1475679X.2009.00357.x>
- Chen, Y., Cheng, C. S. A., Li, S., & Zhao, J. (2021). The monitoring role of the media: Evidence from earnings management. *Journal of Business Finance & Accounting*, 48(3-4), 533-563. <https://doi.org/10.1111/jbfa.12490>
- Cohen, D. A., & Zarowin, P. (2010). Accrual-based and real earnings management activities around seasoned equity offerings. *Journal of Accounting and Economics*, 50(1), 2-19. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2010.01.002>
- DA, Z., ENGELBERG, J., & GAO, P. (2011). In Search of Attention. *The Journal of Finance*, 66(5), 1461-1499. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.2011.01679.x>
- Dai, L., Shen, R., & Zhang, B. (2021). Does the media spotlight burn or spur innovation? *Review of Accounting Studies*, 26(1), 343-390. <https://doi.org/10.1007/s11142-020-09553-w>
- Dechow, P. M., Sloan, R. G., & Sweeney, A. P. (1995). Detecting Earnings Management. *The Accounting Review*, 70(2), 193-225. <http://www.jstor.org/stable/248303>
- Drake, M. S., Guest, N. M., & Twedt, B. J. (2014). The Media and Mispricing: The Role of the Business Press in the Pricing of Accounting Information. *The Accounting Review*, 89(5), 1673-1701. <https://doi.org/10.2308/accr-50757>
- Dyck, A., Volchkova, N., & Zingales, L. (2008). The Corporate Governance Role of the Media: Evidence from Russia, *The Journal of Finance*, 63(3), 1093-1135. [<https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.2008.01353.x>]. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.2008.01353.x>
- FANG, L., & PERESS, J. (2009). Media Coverage and the Cross-section of Stock Returns. *The Journal of Finance*, 64(5), 2023-20. <https://doi.org/10.1111/j.1540-6261.2009.01493.x>
- Goldman, E., Martel, J., & Schneemeier, J. (2021). A theory of financial media. *Journal of Financial Economics*, 145(1). <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2021.06.038>
- Guest, N. M. (2021). The Information Role of the Media in Earnings News [<https://doi.org/10.1111/1475-679X.12349>]. *Journal of Accounting*

- Research*, 59(3), 1021-1076. <https://doi.org/10.1111/1475-679X.12349>
- Liu, B., & McConnell, J. J. (2013). The role of the media in corporate governance: Do the media influence managers' capital allocation decisions? *Journal of Financial Economics*, 110(1), 1-17. <https://doi.org/10.1016/j.jfineco.2013.06.003>
- Miller, G. S. (2006). The Press as a Watchdog for Accounting Fraud [<https://doi.org/10.1111/j.1475-679X.2006.00224.x>]. *Journal of Accounting Research*, 44(5), 1001-1033. <https://doi.org/10.1111/j.1475-679X.2006.00224.x>
- Qi, B., Yang, R., & Tian, G. (2014). Can media deter management from manipulating earnings? Evidence from China. *Review of Quantitative Finance and Accounting*, 42(3), 571-597. <https://doi.org/10.1007/s11156-013-0353-0>
- Rees, L., & Twedt, B. J. (2022). Political Bias in the Media's Coverage of Firms' Earnings Announcements. *The Accounting Review*, 97(1), 389-411. <https://doi.org/10.2308/tar-2019-0516>
- Roychowdhury, S. (2006). Earnings management through real activities manipulation. *Journal of Accounting and Economics*, 42(3), 335-370. <https://doi.org/10.1016/j.jacceco.2006.01.002>
- Yang, J., Wang, J., Yi, Z., & Mao, N. (2022). Managing the media coverage: evidence from managers' stock selling. *Asia-Pacific Journal of Accounting & Economics*, 29(1), 77-96. <https://doi.org/10.1080/16081625.2019.1693278>
- Zang, A. Y. (2012). Evidence on the Trade-Off between Real Activities Manipulation and Accrual-Based Earnings Management. *The Accounting Review*, 87(2), 675-703. <http://www.jstor.org/stable/23245619>

استناد به این مقاله: جمالیانپور، مظفر. (۱۴۰۱). نقش رسانه بر استراتژی مدیریت سود، مطالعات تجربی حسابداری مالی، ۱۹(۷۶)، ۱-۳۷.

DOI: 10.22054/qjma.2023.72545.2442

Empirical Studies in Financial Accounting is licensed under a Creative Commons Attribution-NonCommercial 4.0 International License.

